

Basishandleiding transitie-initiatieven

Hoe word je een transitiestad, -dorp, -streek, -gemeenschap of zelfs -eiland?

Door Ben Brangwyn en Rob Hopkins

Vertaling: Hugo V.M. Klip (Nederland) en Jeanneke van de Ven (Vlaanderen)

Versie 26

Status: DEFINITIEF

Vertaalversie 3

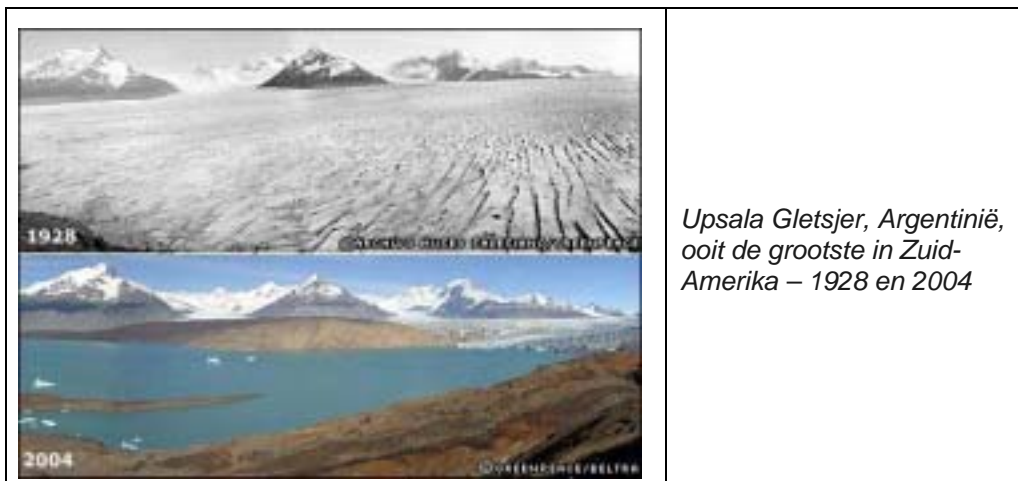
OPMERKING: Aan dit document en aan de vertaling ervan wordt
regelmatig gewerkt. Zie voor de laatste versie www.transitionnetwork.org.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Waarom transitie-initiatieven nodig zijn.....	3
Meer over piekollie	4
In actie komen: het totaalplaatje – initiatieven op wereldwijde, nationale en locale niveaus.....	7
Wat is het transitie-model precies?	8
Kinsale 2021 – een Minder Energie Plan	10
Transition Town Totnes	10
Andere transitie-initiatieven	12
Een transitie-initiatief beginnen: criteria.....	13
Een transitie-initiatief beginnen: verschillende soorten.....	15
Een transitie-initiatief beginnen: juridische vormen	17
Een transitie-initiatief beginnen: zeven ‘maren’	18
De twaalf stappen van de transitie.....	20
De ruimere context van Transitie.....	27
Leiderschap en structuur	30
De rol van de lokale overheid.....	32
Bedrijven erin betrekken	34
Bewustmakingsfilms.....	36
Transition Network.....	45
Conclusie	45
Verder Lezen.....	46
Contact.....	47

Vertalingsgeschiedenis

Versie	Datum	Vertalingen
1	31 augustus 2008	<ul style="list-style-type: none">• Vertaling van hoofdstukken 'Introduction' tot en met 'The 12 steps of Transition', met uitzondering van het grootste deel van hoofdstuk 'Setting up your Transition Initiative – different types' en het gehele hoofdstuk 'Setting up your Transition Initiative – formal structures and constitutions'
2	29 oktober 2008	<ul style="list-style-type: none">• Alle hoofdstukken zijn nu vertaald, met uitzondering van het gehele hoofdstuk 'Setting up your Transition Initiative – formal structures and constitutions'. Illustraties en een schema bij Stap 12 van de Twaalf stappen van de transitie ontbreken nog.
3	1 november 2008	<ul style="list-style-type: none">• Laatste aanpassingen; schema met Minder Energie Plan en illustraties zijn toegevoegd.

Inleiding

In antwoord op de dubbele problematiek van piekolie en klimaatverandering ontwikkelen een aantal pionierende gemeenschappen in Groot-Brittannië, Ierland en daarbuiten een geïntegreerde en inclusieve aanpak om hun CO₂-voetafdruk te verkleinen en hun vermogen om de fundamentele ommekeer die met piekolie zal samengaan te verhogen.

Dit document geeft een overzicht van deze initiatieven van transitie naar een toekomst met minder energie en een grotere veerkracht van de gemeenschap.

Dit document is afkomstig van het Transition Network, een onlangs opgerichte [Engelse] stichting die voortbouwt op het pionierswerk dat gedaan is in Kinsale, Totnes en andere pioniers van het Transitie-model.

Het is onze missie gemeenschappen te inspireren, te informeren, te ondersteunen, te trainen en met hen te netwerken, als zij een transitie-initiatief overwegen, beginnen of uitvoeren. Wij ontwikkelen een reeks van materialen, trainingen, manifestaties, instrumenten en technieken, hulpbronnen en een vorm van algehele ondersteuning om deze gemeenschappen te helpen.

We zijn in de begindagen, dus we hebben nog een lange weg te gaan. Maar we weten hoe gigantisch de taak is en we geven alles wat we te geven hebben. Een recente toelage van het Tudor Fonds heeft ons een stevige basis voor ons werk gegeven.

Waarom transitie-initiatieven nodig zijn

De twee moeilijkste uitdagingen waarvoor de mensheid zich aan het begin van de 21ste eeuw gesteld ziet zijn klimaatverandering en piekolie. De eerste is goed onderzocht en is zeer zichtbaar in de media. Piekolie blijft echter voor de meeste mensen onder de radar. Terwijl juist piekolie, die het begin is van het tijdperk van steeds afnemende beschikbaarheid van fossiele brandstoffen, de sociale en economische stabiliteit op de proef zal stellen die juist essentieel is als we de bedreigingen van klimaatverandering willen aanpakken.

De huidige transitie-initiatieven in Groot-Brittannië en

elders vormen de meest veelbelovende manier om mensen en gemeenschappen ertoe aan te zetten de vergaande veranderingen door te voeren die nodig zijn om de gevolgen van piekolie en klimaatverandering te verminderen. Verder zijn deze inspanningen om het dagelijks leven anders in te richten gericht op een manier van leven die meer vervullend, sociaal verbindend en rechtvaardig is.

Meer over piekolie

Mogelijk ben je in de media nog geen uitleg tegengekomen over wat piekolie nu eigenlijk inhoudt. Laat je daardoor echter niet in slaap sussen met een vals gevoel van veiligheid. Nog niet zo lang geleden waren de media net zo vaag over de problematiek van klimaatverandering.

Piekolie gaat niet over 'het opraken van olie'. We zullen nooit zonder olie komen te zitten. Er zal altijd olie in de grond blijven zitten, om de eenvoudige reden dat het ofwel technisch te moeilijk is de olie op te pompen, ofwel teveel energie kost dat te doen. Sta eens even stil bij een feit dat de economen graag over het hoofd zien – hoeveel geld je ook zou kunnen verdienen met de verkoop van olie: zo gauw het een vat olie aan energie kost om een vat olie te winnen, zal het zoeken naar en het boren en het oppompen van olie stoppen.

Piekolie gaat over het einde van de overvloed aan goedkope olie. Het is de erkenning dat de altijd maar toenemende hoeveelheden olie die in onze economieën worden gepompt hun maximum zullen bereiken en dan onvermijdelijk zullen afnemen. Het gaat over het inzicht dat onze op de industrie gebaseerde manier van bestaan volledig afhankelijk is van de altijd maar toenemende toevoer van goedkope olie.

Vanaf begin 1900 zorgde een overvloed aan olie ervoor dat een op kolen gebaseerde geïndustrialiseerde samenleving zijn 'ontwikkeling' massaal kon versnellen. Ieder jaar kwam er meer olie beschikbaar – met uitzondering van de twee oliecrisissen in de zeventiger jaren toen de crises in het Midden-Oosten wereldwijde recessies veroorzaakte. En ieder jaar werd de samenleving complexer, zowel qua mechanisatie, qua wereldomspannende verbindingen als qua niveaus van energieverbruik.

De problemen beginnen zodra we ongeveer de helft van de winbare olie opgepompt hebben. Vanaf dat moment zal het duurder worden de olie op te pompen (zowel in termen van geld als van energie), zal de stroom olie afnemen en zal de olie van mindere kwaliteit worden. Vanaf dat moment zullen we, voor het eerst in de geschiedenis, niet in staat zijn de hoeveelheid olie die naar boven gehaald en geraffineerd wordt en vervolgens op de markt komt, te laten toenemen.

Op dat punt bereikt de olievoorraad zijn plateau en neemt daarna af, met desastreuze gevolgen voor de geïndustrialiseerde samenlevingen. Nog maar zeer weinigen hebben aandacht voor dit fenomeen en het is makkelijk te begrijpen waarom dat zo is.

De misleidende vergelijking met de lege benzinetank

We hebben allemaal wel eens meegemaakt dat we zonder benzine kwamen te zitten tijdens een autorit. Deze ervaring kan ons op subtiele wijze verkeerde verwachtingen geven over het opraken van de olievoorraden.

Het patroon is simpel. Je auto rijdt lekker tot het moment dat de benzine tot op de laatste fractie van een liter is opgebruikt, wanneer de tank voor ongeveer 97% leeg is. Pas dan ga je de gevolgen merken van je 'benzinetekort'. De motor begint te haperen en je merkt dat je maar beter snel kunt handelen, want anders komt je rit tot een plotseling einde. Dit patroon betekent dat we de benzinemeter kunnen negeren tot op een zeer laat moment in de verbruikscyclus.

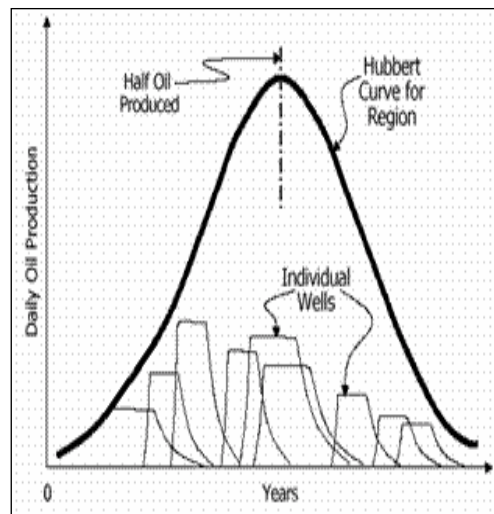
De manier waarop het opraken van de olievoorraden de gemeenschap zal beïnvloeden is volslagen anders. Het gaat helemaal niet om het moment waarop we dicht bij het opraken van de olie zitten. Het draait juist om het moment wanneer de 'tank' nog half vol is (of half leeg). Hieronder wordt uitgelegd waarom...

Terug naar piekolie

Piekolie betekent dat we niet bijna door onze olievoorraden heen zijn. We zitten echter dichtbij het punt waarop we door onze voorraden makkelijk te winnen, goedkope olie heen zijn. Heel dichtbij. Dat betekent dat we binnenkort een omslag krijgen naar een afname van energie – een lange periode waarin we jaar na jaar minder olie zullen hebben om onze geïndustrialiseerde manier van leven van energie te voorzien.

De belangrijkste aspecten en gevolgen hiervan zijn de volgende:

- Van alle fossiele brandstoffen is olie de meest geconcentreerde vorm en het makkelijkst te transporteren.
- Steeds grotere hoeveelheden olie hebben de groei van de industriële economieën aangewakkerd.
- De belangrijkste onderdelen van industriële samenlevingen – transport, fabricage, voedselproductie, verwarming, bouw – zijn volledig afhankelijk van olie.
- Het is van cruciaal belang te begrijpen wat het mechanisme achter het opraken van de olievelden is. Het onttrekken van olie volgt een vast patroon – en dit geldt voor individuele velden, een olierijk gebied, een geheel land en zelfs voor de gehele planeet – dat als volgt verloopt: de eerste helft van de olie is gemakkelijk te onttrekken en is van hoge kwaliteit. Wanneer evenwel ongeveer de helft van de olie is opgepompt, wordt verdere onttrekking geleidelijk aan duurder, verloopt langzamer, kost meer energie en de kwaliteit van de olie gaat omlaag.
- Dit mechanisme betekent dat het aanbod van olie op de markt, dat de afgelopen 150 jaar gestadig is toegenomen, zijn maximum bereikt. Daarna zal elk volgend jaar een steeds afnemend aanbod van olie te zien geven, gepaard gaande met een toenemend risico op onderbrekingen van de toevoer.
- Een groeiend aantal onafhankelijke olie-experts en oliegeologen heeft berekend dat de piek tussen 2006 en 2012 zal plaatsvinden (het is noodzakelijk enige jaren te kunnen terugkijken om het piekmoment te kunnen bevestigen).
- Technologische ontwikkelingen in het proces van oliewinning en het vinden van nieuwe bronnen zullen slechts geringe effecten hebben op de snelheid waarmee de olietoevoer afneemt. Toen bijvoorbeeld de olieproductie in de Verenigde Staten in 1972 zijn piek bereikte, was de afname van de olietoevoer in de daaropvolgende decennia hoog, ondanks een golf van belangrijke technologische vernieuwingen.

Het is nauwelijks mogelijk te overdrijven als we ons proberen voor te stellen wat dit alles zal gaan betekenen voor het dagelijks leven in de ontwikkelde landen.

Om te begrijpen in welke mate dit alles de industriële samenleving zal beïnvloeden, geven we hieronder de openingsalinea van de samenvatting van een rapport dat de regering van de Verenigde Staten in 2005 heeft laten opstellen door een groep experts op het gebied van risicobeheersing en olie.

“Het bereiken van de piek in de wereldolieproductie confronteert de Verenigde Staten en de rest van de wereld met een risicomanagementprobleem zoals we dat nog niet eerder meegemaakt hebben. Als de piek nadert, zullen de prijzen van vloeibare brandstoffen dramatisch hoger en onstabiel worden. Als we niet tijdig ingrijpen om de gevolgen te verzachten, zullen de economische, sociale en politieke kosten van ongekeerde omvang zijn. Er bestaan haalbare aanpassingen voor zowel de aanbod- als de vraagkant, maar willen die een substantieel effect hebben, dan moet daar ruim een decennium van te voren mee begonnen worden.”

*Peaking of World Oil Production:
Impacts, Mitigation & Risk Management.
Robert L. Hirsch, SAIC*

Dit rapport kwam aan het licht nadat het eerst bijna een jaar achtergehouden was door de regering van de Verenigde Staten. Als je de verreikende gevolgen die in het rapport genoemd worden goed doorleest, wordt het duidelijk waarom de regering er zo op gebrand was het buiten het publieke domein te houden.

Ondanks de ontkenningen van regeringen, overheidsinstanties en oliebedrijven dat er een probleem zou zijn, hebben zowel Chevron als Total toegegeven dat we aan het einde zijn gekomen van het tijdperk van goedkope olie .

Jeremy Gilbert, de voormalige Chief Petroleum Engineer bij BP, zei in mei 2007 het volgende:

“Ik verwacht de piek ergens vóór 2015 [...] en afnamepercentages van 4 tot 8% per jaar.”

Diverse Amerikaanse senatoren, in de eerste plaats Roscoe Barlett, zijn bezig het onderwerp in de Senaat op de agenda te zetten.

In Nieuw-Zeeland brengt Jeanette Fitzsimmons, een van de leiders van de Green Party, de bedreigingen van piekolie onder de publieke aandacht. De premier van Nieuw-Zeeland, Helen Clark, zei in 2006:

“... de prijs van olie is zeer hoog omdat we waarschijnlijk dichtbij de piekproductie zitten, als we er al niet zijn aangekomen.”

De Australische parlementariër Andrew McNamara heeft de leiding van de Queensland Oil Vulnerability Task Force. Hij is de pas benoemde minister voor Duurzaamheid en Klimaatverandering van Queensland. In afwachting van de publicatie van het regeringsrapport over de kwetsbaarheid van Queensland voor de prijzen van olie, zegt hij het volgende over het belang van herlokalisering in het licht van de uitputting van de olievoorraden:

“Er bestaat geen twijfel over dat oplossingen die uit de gemeenschap zelf voortkomen van essentieel belang zullen zijn. In dat opzicht heeft de overheid beslist een belangrijke rol, door een stimulans te geven aan lokale netwerken die kunnen bijdragen aan lokale productie van voedsel,

brandstof en water en ook van banen en dingen die we nodig hebben uit winkels. In de eerste speech die ik in februari 2005 over dit onderwerp hield [...] was een van mijn stellingen dat er een herlokalisering zal moeten worden doorgevoerd van de manier waarop we leven, die ons niet zal herinneren aan de afgelopen eeuw, maar aan de eeuw daarvóór. En dat is geen slechte zaak. Ongetwijfeld zal een van de goedkopere oplossingen, namelijk het versterken van lokale consumptie, productie en distributie, zeer effectief zijn. Dit zal bovendien een positieve spin-off hebben in die zin dat we onze gemeenschappen beter leren kennen. Van lokale netwerken zijn voordelen voor mens en samenleving te verwachten die ik graag zou zien toenemen.”
Andrew McNamara, Minister voor Duurzaamheid, Klimaatverandering en Innovatie van Queensland, Australië

Afgezien van een paar opvallende uitzonderingen, treden nationale leiders echter niet naar voren om deze problemen op enigerlei zinvolle wijze aan te pakken. Nog niet.

Dus als politieke leiders het probleem niet gaan oplossen, wie doet het dan wel?

Technologie wordt vaak aangeprezen als de panacee voor de problematiek van piekolie en klimaatverandering. Als we echter nauwkeurig bekijken hoe het er met deze technologische oplossingen voorstaat, blijkt dat die nog in de kinderschoenen staan, vaak vernietigende gevolgen hebben voor het milieu en niet in relatie staan tot de alledaagse werkelijkheid.

We kunnen nerveus afwachten tot de technologie of de overheid voor ons een oplossing voor het probleem bedenkt. De meeste mensen lijken echter te vinden dat deze optie een behoorlijk groot risico met zich meebrengt.

Het is aan ons, in onze eigen gemeenschappen, om op te staan en de leiding te nemen.

We zullen NU aan moeten pakken om de gevolgen van piekolie te verzachten. Het goede nieuws is dat vele oplossingen voor klimaatverandering ook een antwoord zijn op de bedreigingen van piekolie – en andersom.

In actie komen: het totaalplaatje – initiatieven op wereldwijde, nationale en lokale niveaus

Transitie-initiatieven zijn een illustratie van 'denk globaal - handel lokaal'. Je vraagt je echter al snel af wat voor verschil je kunt maken in je eigen gemeenschap nu de problemen zo gigantisch zijn.

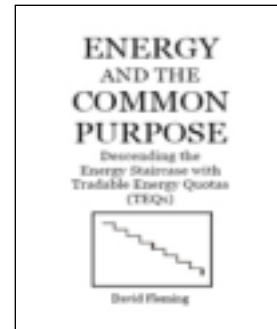
Welnu, in de eerste plaats, zelfs voordat je het verschil dat je in je gemeenschap zult maken meerekent, kun je bedenken dat je alleen al door dit werk te doen, andere mensen inspireert. Zij zullen de uitdaging aannemen en op hun beurt anderen inspireren. En zo verder. Op deze manier kan jouw kleine bijdrage zich vele malen vermenigvuldigen en werkelijk betekenis krijgen.

Het is ook goed te weten dat er op nationale en internationale schaal scenario's zijn ontwikkeld om de uitdagingen van piekolie en klimaatverandering aan te gaan. Transitie-initiatieven vullen deze scenario's aan door ervoor te zorgen dat de veranderingen die deze scenario's vereisen voor onze dagelijkse manier van leven daadwerkelijk aan de basis in praktijk worden gebracht.

Hier zijn de belangrijkste scenario's:

Op wereldwijde schaal

- Het Oil Depletion Protocol geeft aan op welke manier landen in onderlinge samenwerking hun niveaus van olieconsumptie kunnen terugbrengen. Dit protocol is een model voor zowel olieproducerende als olieverbruikende landen om op systematische wijze op wereldwijde schaal tot een verminderde olieconsumptie te komen. Zie voor meer informatie www.oildepletionprotocol.org.
- Contractie & Convergentie is een model voor reductie van de wereldwijde CO₂-uitstoot en voor het bereiken van een veel grotere gelijkheid in het recht van volken en landen op koolstofuitstoot. Een uitstekende bron voor dit model is <http://www.climatejustice.org.uk/about/>

Op nationaal niveau

Het meest veelbelovend lijkt een rantsoeneringstelsel voor energie om het verbruik van fossiele brandstoffen op nationaal niveau te verminderen. De Britse regering voert reeds verkennend overleg over deze uiterst praktische oplossing. Zie www.teqs.net voor een uitgebreid verslag.

Op lokaal niveau

Hier spelen de lokale transitie-initiatieven een belangrijke rol. In wezen komen deze neer op een herlokalisering van alle essentiële elementen die een gemeenschap nodig heeft om zichzelf te onderhouden en te gedijen. Dit versterkt de lokale veerkracht ten opzichte van de potentieel schadelijke effecten van piekolie terwijl de koolstof voetafdruk van de gemeenschap dramatisch wordt gereduceerd. Een transitie-initiatief is dus een antwoord op zowel piekolie als klimaatverandering.

Diverse steden in de Verenigde Staten en ruim honderd gemeenschappen over de hele wereld zijn bezig hun eerste stappen te zetten op het pad van deze herlokalisering. De stad Portland in Oregon (550.000 inwoners) bijvoorbeeld heeft kortgeleden een piekolie-rapport ter beoordeling aan de inwoners voorgelegd. In de openingstekst staat:

“In de afgelopen paar jaar is er overtuigend bewijs gekomen dat het onwaarschijnlijk is dat olie en aardgas in grote hoeveelheden en tegen betaalbare prijs beschikbaar zullen blijven. Het lijkt erop dat de wereldwijde productie van zowel olie als aardgas binnenkort hun historische piek zullen bereiken. Dit verschijnsel wordt ‘piekolie’ genoemd. Omdat de wereldwijde vraag naar deze producten voortdurend stijgt en deze producten een fundamentele rol spelen in het sociale en economische leven en in de wereldpolitiek, zullen de gevolgen van dit verschijnsel enorm zijn.”

Portland heeft het Oil Depletion Protocol daadwerkelijk in zijn beleidsdoelen opgenomen. Dit beleid mikt op een reductie van het verbruik van olie en gas van 2,6% per jaar, resulterend in een reductie van 25% in 2020.

In Engeland begint een groeiend aantal gemeenschappen zich te verdiepen in de plannen voor vermindering van energieverbruik die oorspronkelijk in Kinsale in Ierland zijn begonnen en verder zijn ontwikkeld in Totnes in Devon, Engeland.

Er bestaan in Engeland vele prachtige voorbeelden van programma's voor energiereductie onder de noemer van 'duurzaamheid'. Echter, alleen als duurzaamheidsprincipes worden toegepast in samenhang met een goed begrip van klimaatverandering en piekolie, kan zo'n programma leiden tot een totaaloplossing.

Wat is het transitie-model precies?

Het transitie-model is een flexibel geheel van op de realiteit afgestemde principes en toepassingen. Deze zijn geleidelijk aan ontwikkeld door te experimenteren en observeren

toen binnen een aantal gemeenschappen werd gewerkt aan het verhogen van de lokale veerkracht en het reduceren van de CO2-emissies.

Elk van deze punten zijn elders in dit document gedetailleerder beschreven, maar op dit moment kan een opsomming van de verschillende elementen hier van nut zijn.

Onderliggende idee

Aan het transitieproces ligt een erkenning van volgende punten ten grondslag:

- Klimaatverandering en piekolie vragen dringend om actie.
- Leven met minder energieverbruik is onvermijdelijk, en het is beter er bewust naar om te schakelen dan er onvoorbereid door te worden overvallen.
- De geïndustrialiseerde samenleving heeft niet meer de veerkracht om energiecrisisen op te vangen.
- We moeten gezamenlijk handelen, en we moeten nu handelen.
- De wereldeconomie met zijn op oneindige groei gebaseerde consumptiepatronen vormt een eindig systeem, en volgens de natuurwetten is oneindige groei binnen een eindig systeem (zoals planeet aarde) simpelweg onmogelijk.
- We hebben als mensheid geweldige vindingrijkheid en intelligentie ten toon gespreid toen we gedurende de afgelopen 150 jaar de energiecurve opracetten, en er is geen reden waarom we deze kwaliteiten niet ook zouden kunnen inzetten, en in versterkte mate, om op een goede manier de weg terug naar beneden te gaan nadat we de top van de energieberg gepasseerd zijn.
- Als we tijdig plannen ontwikkelen en er tijdig naar handelen, en we onze creativiteit en ons vermogen tot samenwerking inzetten, dan zijn we in staat een toekomst op te bouwen die veel vervuld en rijk en veel meer met de aarde verbonden is dan onze manier van leven van vandaag.

De zeven 'maren'

Geconfronteerd met het vooruitzicht van ingrijpende veranderingen en pijnlijke acties, zullen mensen geneigd zijn emotionele en psychologische barrières op te werpen die verlamdend werken. In de zeven 'maren' brengen we de zeven meest voorkomende bezwaren tegen verandering onder woorden en ontzenuwen deze (zie pag. 15 en verder).

De twaalf stappen naar transitie

Dit zijn de stappen die naar onze observatie tot nu toe van cruciaal belang zijn gebleken voor transitie-initiatieven. Andere gemeenschappen nemen deze stappen over en vullen deze verder naar eigen goeddunken in, aangepast aan hun specifieke situatie.

Het is geen dwingende 'moeten-doen' lijst; het is een aantal stappen waarvan we hebben geleerd dat ze werken door ze kritisch te beoordelen en door het transitieproces zelf door te maken. Door de tijd heen zullen de twaalf stappen beslist veranderen, naarmate we beter leren hoe gemeenschappen het meest effectief met de uitdagingen van klimaatverandering en piekolie om kunnen gaan (zie pag. 17 en verder).

Transition Network

De rol van het Transition Network is om verandering te versnellen door mensen te inspireren, aan te moedigen, te ondersteunen, door netwerken op te bouwen en te onderhouden en gemeenschappen te trainen als zij overwegen hun versie van het transitieproces toe te passen.

Kinsale 2021 – een Minder Energie Plan

De eerste schets van het Kinsale Minder Energie Plan (Kinsale Energy Descent Action Plan – EDAP) kwam in 2005 gereed. Het geeft weer hoe Kinsale, een Ierse gemeente in West Cork van ongeveer 7000 inwoners, een transitie zou kunnen maken van een hoge energieconsumptie naar een lage in antwoord op de uitdagingen van de komende piek in wereldolieproductie.

Dit rapport, dat is ontwikkeld door permacultuurstudenten van het Kinsale Further Education College onder begeleiding van Rob Hopkins, beschrijft hoe Kinsale door deze onzekere tijden zou kunnen manoeuvreren. In het rapport wordt een duidelijke visie op een toekomst met minder energie uitgewerkt, alsmede een concreet tijdspad om deze visie te realiseren.

Het rapport is een van de eerste pogingen ter wereld om een project van dit type op te zetten. Het gaat in op de belangrijkste aspecten van het leven in Kinsale, waaronder voedsel, energie, toerisme, scholing en gezondheid. Het rapport is zodanig opgebouwd dat andere gemeenschappen makkelijk op basis van dit rapport hun eigen transitieproces naar een toekomst van lager energieverbruik konden opzetten.

Het EDAP heeft een prestigieuze milieuprijs gewonnen (2005 Roll of Honour Award), toegekend door het Milieuforum van Cork (Cork Environmental Forum) en, nog belangrijker, is eind 2005 unaniem door de gemeenteraad van Kinsale als beleidsplan aangenomen.

Het is belangrijk niet uit het oog te verliezen dat dit een studentenproject was, waarin een volstrekt nieuwe aanpak werd ontwikkeld. Er moet nog veel werk verricht worden om het uit te werken tot een permanent project dat diep verworteld is in de gemeenschap, maar het is een geweldig begin.

De lessen die we geleerd hebben in Kinsale hebben geresulteerd in de twaalf stappen die verderop in dit document aan bod komen.

Het document kan hier worden gedownload:

<http://transitionculture.org/wp-content/uploads/members/KinsaleEnergyDescentActionPlan.pdf>

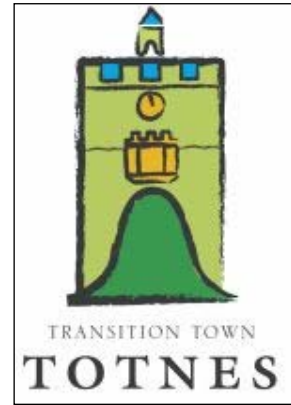
Transition Town Totnes

Transition Town Totnes is begonnen door Rob Hopkins, met als doel een antwoord te hebben op de gecombineerde uitdaging van piekolie en klimaatverandering. Het initiatief borduurt voort op Robs vruchtbare inspanningen in Ierland om een Minder Energie Plan voor Kinsale te ontwikkelen.

Transition Town Totnes (TTT) is Englands eerste 'transitiestad' en benut de collectieve creativiteit en kennis van de plaatselijke bevolking om veerkracht op te bouwen. Dit gebeurt in een proces waarbij alle aspecten van het dagelijks leven opnieuw worden gelokaliseerd voor zover dat haalbaar is.

De gedachte achter TTT is eenvoudig samen te vatten: een gemeenschap die veel minder energie en grondstoffen gebruikt dan op dit moment gebeurt, kan, als dit goed wordt gepland en uitgedacht, veel veerkrachtiger zijn, veel meer een gevoel van overvloed geven en prettiger zijn om in te leven dan nu het geval is.

Gegeven de te verwachten maatschappelijke ontwrichtingen als gevolg van piekolie en klimaatverandering, zal een veerkrachtige gemeenschap – een gemeenschap die zelfvoorzienend is in zoveel mogelijk van zijn dagelijkse behoeften – veel beter zijn voorbereid dan bestaande gemeenschappen met hun volledige afhankelijkheid van sterk op de wereldeconomie leunende systemen voor voedsel, energie, transport, gezondheid en huisvesting.

Gedurende 2007 gaat het project verder met het ontwikkelen van een Minder Energie Plan. Het bevat een duidelijk en gefaseerd draaiboek voor de weg omlaag vanaf de oliepiek. TTT wil inclusief, tot de verbeelding sprekend, praktisch en plezierig zijn.

Het TTT-project begon eind 2005 met een intensief programma om mensen bewust te maken van alle aspecten van piekolie en klimaatverandering. Toen de gemeenschap voldoende was voorbereid, werd het project officieel begonnen met een 'Officiële Lancering van Transition Town Totness'. Deze vond plaats in september 2006 in het gemeentehuis en werd door 350 mensen bezocht. Vanaf dat moment is het project velen tot de verbeelding blijven spreken met een steeds groeiend aantal presentaties, trainingen, bijeenkomsten, seminars, interviews, documenten, blogs en met gewoon hard werken, en het vordert goed.

Hieronder een overzicht van de manifestaties, filmvertoningen, workshops en dergelijke tot juni 2007:

- 8 filmvertoningen (voor een publiek tot 150 personen)
- 7 belangrijke presentaties (voor publiek tot wel 350 personen) door experts als:
 - Richard Heinberg (www.richardheinberg.com)
 - Aubrey Meyer (Contraction & Convergence – http://en.wikipedia.org/wiki/Contraction_and_Convergence)
 - David Fleming (www.teqs.net)
 - Mayer Hillman (auteur over klimaatverandering en activist)
 - Food and Farming in Transition, een geheel uitverkochte avond in Dartington Hall met sprekers als Chris Skrebowski, Jeremy Leggett, Patrick Holden en Vandana Shiva
- 7 manifestaties (voor publiek tot 400 personen), waaronder:
 - De 'Officiële start van Transition Town Totness'
 - Open Space-bijeenkomsten over voeding, energie, hart & ziel en huisvesting
 - 'Seedy Sunday', een beurs om zaden te ruilen
 - Door de gemeenschap georganiseerde Open Space-bijeenkomst in Schumacher College
 - 'Estates in Transition', een seminar van één dag voor plaatselijke eigenaren van landgoederen om inzicht te krijgen in hun mogelijkheden in relatie tot de regionale economie
- Trainingen: een tienwelijkse avondcursus 'Skilling Up for Powerdown'
- Workshops: een Oil Vulnerability Auditing (beoordeling van de afhankelijkheid van olie): een service waar drie bedrijven uit de regio gebruik van maakten
- Opzetten van informatiebronnen: een overzicht van plaatselijke voedselproductie
- Solar Hot Water challenge: een actie om vijftig mensen bereid te vinden een zonneboiler aan te schaffen

- Pilot projecten: het uitgeven van lokaal geld (Totnes pounds, die door twintig lokale bedrijven geaccepteerd werden), dat zo succesvol bleek dat het project inmiddels uitgebreid is door het laten drukken van 10.000 bankbiljetten. Ruim 65 bedrijven zijn inmiddels bereid gevonden mee te doen.
- Archief orale geschiedenis: het vergaren van kennis en informatie van mensen die leefden toen iedereen nog met minder energie leefde.
- Notenboomhoofdstad van Engeland: de eerste boomplant-acties zijn gestart.
- Transitieverhalen: acties om schoolkinderen uit de regio te laten nadenken over een manier van leven met minder energie
- Tuinruil: mensen met een tuin die te oud zijn om erin te werken in contact brengen met mensen die er geen hebben, maar graag in een tuin werken

Het programma van activiteiten en manifestaties gaat in hetzelfde tempo voort in 2007.

Naast bovenstaande activiteiten komen tien werkgroepen regelmatig bijeen om oplossingen te onderzoeken voor het verminderen van energieverbruik en verhogen van de veerkracht op het gebied van: energie, gezondheidszorg, voeding, de kunsten, hart en ziel: de psychologie van verandering, lokaal bestuur, economie en inkomen. Andere groepen zijn bezig te starten om zo deze holistische benadering van een plan voor meer veerkracht voor Totnes te laten groeien.

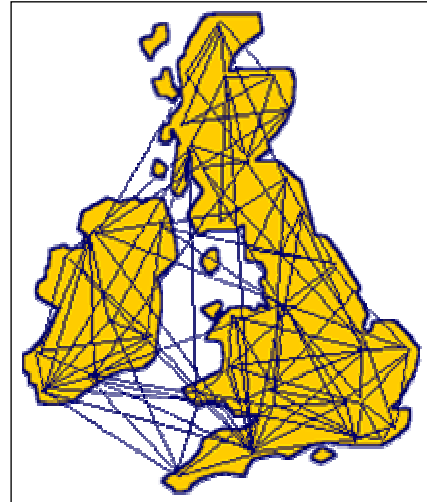
Informatie over de actuele ontwikkelingen is te vinden op zowel www.transitionculture.org (Rob Hopkins' persoonlijke blog) als www.transitiontowns.org/Totnes.

Andere transitie-initiatieven

Hier is een lijst van alle plaatsen in Engeland die het Transitie-model officieel hebben overgenomen met als doel het vergroten van hun veerkracht en het verkleinen van hun CO2-voetafdruk (de lijst is bijgehouden tot november 2007). Hieronder staan de plaatsen in volgorde van startdatum:

- Totnes, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 8.500
- Kinsale, Ierland – inwoneraantal: 2.300
- Penwith, (West Cornwall district) – inwoneraantal: 64.000
- Ivybridge, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 12.000
- Falmouth, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 20.000
- Moretonhampstead, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 1.500
- Lewes, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 16.000
- Stroud, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 12.000
- Ashburton, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 3.500
- Ottery St. Mary, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 7.500
- Bristol, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 400.000
- Brixton, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 65.000
- Forest Row, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 5.500
- Mayfield, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 2.500
- Glastonbury, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 9.000
- Lostwithiel, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 2.700
- Forest of Dean, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 80.000
- Nottingham, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 280.000
- Wrington, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 2.000
- Brighton & Hove, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 250.000
- Portobello, Edinburgh, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 10.000
- Market Harborough, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 20.000

- Sunshine Coast, Australië – inwoneraantal: 260.000
- West Kirby, Groot-Brittannië – inwoneraantal: 13.000
- Llandeilo, Wales
- Bro Ddyfi, Wales
- Whitstable, Engeland
- Marsden & Slaithwaite, Engeland
- Frome, Engeland
- Brampton, Engeland
- Isle of Wight, Engeland
- Waiheke Island, Nieuw-Zeeland
- Orewa, Nieuw-Zeeland
- Dunbar, Schotland
- Rhayader, Wales
- Seaton, Engeland
- Bath, Engeland
- Exeter, Engeland
- Isle of Man
- Canterbury, Engeland
- Kapiti District, Nieuw-Zeeland
- Carbon Neutral Biggar, a Transition Town, Schotland
- Presteigne, Wales
- Wolverton, Engeland
- Leicester, Engeland
- Hollywood, Noord-Ierland
- Westcliff-on-Sea, Engeland
- Isles of Scilly, Engeland
- Liverpool South, Engeland
- Norwich, Engeland

Veel andere gemeenschappen hebben contact met ons gelegd over hun voornemen een transitie-initiatief op te zetten. Zij zijn te vinden op de volgende website:

<http://transitiontowns.org/TransitionNetwork/Mulling>

We verwachten dat veel van deze plaatsen en vele na hen in de komende jaren zullen worden toegevoegd aan bovenstaande lijst van transitiegemeenschappen.

Als we een kritische massa bereiken van gemeenschappen die een traject naar lager energieverbruik beginnen, dan kunnen we een bloeiend samenwerkend netwerk opbouwen, waarin mensen hun meest geslaagde projecten uitwisselen, en elkaar helpen een manier van leven op te bouwen die veel beter is dan de versnipperde, niet-verbonden, niet-duurzame en op ongelijkheid gebaseerde samenleving waar we aan gewend zijn geraakt, voornamelijk dankzij de gigantische overvloed aan goedkope olie.

Een transitie-initiatief beginnen: criteria

We hebben een voorlopige lijst criteria opgesteld om vast te stellen in welke mate een gemeenschap klaar is om de reis naar een toekomst met lager energieverbruik te beginnen. Als je overweegt het Transitie-model voor jouw gemeenschap te gebruiken, zou je deze lijst kunnen doornemen om eerlijk te kunnen beoordelen hoever je op genoemde punten bent gekomen. Als je lacunes ontdekt, heb je iets om speciaal je aandacht op te richten in de opbouw van de energie en de contacten die je nodig hebt voor je initiatief.

We hebben om de volgende redenen deze ietwat formelere aanpak gekozen om transitie-steden en -dorpen te registreren:

- Hoewel we projecten die in een beginstadium zijn actief ondersteunen, willen onze bestuursleden en financiers er zeker van zijn dat we alleen die gemeenschappen een 'officiële' status verlenen waarvan we het gevoel hebben dat die klaar zijn voor de fase van actieve bewustmaking. Deze status geeft hen recht op extra begeleiding, zoals sprekers, trainingen, wiki en discussieplatforms die we op dit moment beschikbaar hebben.
- Om gecoördineerde programma's op te zetten (zoals gecombineerde fondsenwerving bij de Nationale Loterij) hebben we een formele categorie van transitie-initiatieven nodig, waarin we alle vertrouwen hebben dat deze de betreffende programma's kunnen ondersteunen en uitvoeren.
- We hebben het proces bij minstens één gemeenschap mis zien gaan omdat de betrokkenen niet de juiste ideeën of een geschikte groep mensen hadden, en zij niet werkelijk begrepen waar zij eigenlijk aan begonnen.
- De diverse rollen van 'Plaatselijk Transitie-initiatief' (Local Transition Initiative), 'Plaatselijk Transitie Centrum' (Local Transition Hub) en 'Tijdelijk Initiërend Centrum' (Temporary Initiating Hub) verschillen volledig van elkaar en moeten vanaf het begin duidelijk zijn (zie 'Een transitie-initiatief beginnen: verschillende soorten').

Criteria

Onderstaande criteria zijn voortdurend in ontwikkeling en zijn beslist niet in steen gebeiteld.

1. Een begrip van piekolie en klimaatverandering als tweelingaandrijvers (dit dient deel uit te maken van de statuten of de beginseltekst van de groep).
2. Een groep van vier tot vijf personen die bereid een leidende rol te vervullen (het grenzeloze enthousiasme van één enkele persoon is niet genoeg).
3. Minstens twee mensen uit het kernteam die bereid zijn een tweedaagse basistraining te volgen. Voorlopig vinden deze trainingen in Totnes plaats, maar in de loop van de tijd zullen deze ook in andere plaatsen gegeven worden en zelfs in het buitenland. Transitie-training is nu nog alleen op Engeland gericht, maar dat zal moeten gaan veranderen – we werken eraan.
4. Een potentieel sterke band met de plaatselijke overheid.
5. Een basisbegrip van de twaalf stappen (zie 'De twaalf stappen van de transitie' hieronder).
6. De bereidheid hulp en advies te vragen als dat nodig is.
7. De bereidheid om regelmatig de webpagina's van je transitie-initiatief bij te werken – ofwel in de vorm van een wiki (een gemeenschappelijke ruimte op het web die we voor je beschikbaar stellen), ofwel in de vorm van je eigen website.
8. De bereidheid om eens in de paar maanden iets te schrijven voor de blog van Transition Towns (de wereld zal toekijken...)
9. De bereidheid om, als je eenmaal met je initiatief gestart bent, namens je groep minstens twee presentaties te geven voor andere gemeenschappen (in de buurt) die overwegen eenzelfde traject te starten – een presentatie in de trant van 'dit is wat we gedaan hebben' of 'dit waren onze ervaringen'.
10. De bereidheid een netwerkrelatie te onderhouden met andere transitiegemeenschappen.
11. Het tot een minimum beperken van belangenconflicten binnen het kernteam.

12. De bereidheid om met het Transition Network samen te werken bij het doen van aanvragen bij nationale fondsen. Met je eigen lokale fondsen ga je naar eigen goeddunken om.
13. De bereidheid om met je initiatief in alle opzichten te streven naar inclusiviteit. We zijn ons ervan bewust dat we dit punt moeten benadrukken in antwoord op bezorgdheid over extreme politieke groeperingen die betrokken zouden kunnen raken bij transitie-initiatieven. Een manier om hiermee om te gaan is het als kerngroep expliciet onderschrijven van de Verklaring van de Rechten van de Mens van de Verenigde Naties (Resolutie 217 A (III) van de Algemene Vergadering van 10 december 1948). Je zou deze verklaring aan je eigen statuten kunnen toevoegen, zodat extreme politieke groeperingen die discriminatie als kernwaarde hebben, automatisch uitgesloten zijn van besluitvorming binnen je transitie-initiatief. Er zijn misschien elegantere manieren te vinden om aan deze eis inhoud te geven, en een groep binnen het netwerk is bezig uit te zoeken hoe dat zou kunnen.
14. De erkenning dat hoewel de gehele regio of het gewest waar je leeft een transitieproces zou moeten doormaken, de plek waar je moet beginnen je eigen gemeenschap is. Het is mogelijk dat de hoeveelheid transitiegemeenschappen in je regio na verloop van tijd de vorming van een of andere centrale groep wenselijk zou maken teneinde individuele gemeenschappen te ondersteunen. Dit kan evenwel beter vanzelf uit de ontwikkelingen voortkomen dan dat zo'n centrale groep vooraf wordt opgelegd. We maken dit punt omdat er enkele gevallen geweest zijn waarin mensen hals over kop in een transitieproces voor de gehele regio gedoken zijn in plaats van alleen voor hun eigen gemeenschap. Soms komt het voor dat een coördinerend centrum of initiërend centrum moet worden opgezet (op dit moment Bristol, Forest of Dean en Brighton & Hove). Dit centrum ziet erop toe dat in alle initiatieven binnen de regio dezelfde criteria worden toegepast. Verdere verantwoordelijkheden voor blijvende ondersteuning en eventueel het geven van trainingen ontstaan geleidelijk als de functie van centrum zich verder ontwikkelt. Er gelden nog meer criteria voor initiërende of coördinerende centra – deze worden in onderling overleg vastgesteld.
15. Ten slotte bevelen we aan dat ten minste één persoon van het kernteam een permacultuurcursus heeft gevolgd; dit lijkt werkelijk een verschil te maken.

Zodra je aan het Transition Network kunt aantonen dat je aan al deze criteria voldoet en gereed bent om je transitieeis aan te vangen, zul je de deuren open vinden naar allerlei vormen van geweldige steun, advies, materialen, webruimte, training, mogelijkheden tot netwerken en gezamenlijke aanvragen bij landelijke fondsen die we beschikbaar stellen in 2007 en in de jaren daarna. De deur staat al op een kier... Je vindt contactgegevens aan het einde van dit document.

Een transitie-initiatief beginnen: verschillende soorten

Er lijken nu vier verschillende soorten initiatieven te ontstaan binnen het Transitie-model:

1. Het '**Lokale Transitie-initiatief**' – ingebed in zijn eigen plek waar de stuurgroep de lokale gemeenschap inspireert en organiseert. Dit is het echte hart van de 'Transitie'.
2. Het '**Lokale Transitie Centrum**' – gevestigd binnen een groter samenhangend gebied dat een eigen identiteit heeft (bijvoorbeeld een stad). Helpt bij het oprichten van en ondersteunt '**lokale transitie-initiatieven**'.

3. Het '**Tijdelijke Initiërende Centrum**' – bestaande uit een aantal individuen die elkaar goed kennen en die samenwerken om '**lokale transitie-initiatieven**' te helpen opzetten in hun eigen gemeenschappen. Als de initiatieven groeien, heft het Centrum zich geleidelijk op.
4. Het '**Regionale Coördinerende Centrum**' – is niet zozeer een organisatie, maar meer een aantal bestaande transitie-initiatieven die samenwerken voor wederzijdse steun of coördinatie van initiatieven, zoals het delen van bronnen en het vormen van een representatieve vertegenwoordiging naar diverse overheidsinstanties.

Meer over het 'Lokale Transitie-initiatief'

Dit is het meest frequente en eenvoudige initiatief, typisch voor gemeenschappen met een bevolking tot 15000. Voorbeelden hiervan zijn Totnes, Lewes, Wrington, Portobello in Edinburgh.

Dit is waar de werkelijke verandering plaats vindt – op het lokale niveau, gedragen door de mensen die er leven. Zonder actieve lokale initiatieven is er geen transitienetwerk.

Meer over het 'Lokale Transitie Centrum'

Eenmaal dat dit opgericht (en hopelijk gefinancierd) is, is het de rol van deze groep om transitie-initiatieven aan te vuren in het tot dit centrum behorende gebied, en de rol op te nemen van inspireren, aanmoedigen, registeren, ondersteunen, netwerken en mogelijk trainen van initiatieven. Het opbouwproces van deze rol neemt tijd in beslag, en van pas gevormde groepen (en groepen die geen financiering hebben) kan niet verwacht worden dat zij al deze taken vanaf het begin opnemen.

We voorzien dat de relatie tussen het Centrum en de initiatieven wederzijds ondersteunend zal zijn, en, zeker in het begin, informeel. We hopen dat binnen de lokale regio de verschillende initiatieven ook druk zullen netwerken met elkaar en wederzijds ondersteunend zullen worden, want een gemeenschap is maar zo veerkrachtig als zijn burens.

Aangezien we nog maar in de begindagen zitten van dit grote transitie-experiment, zullen de rollen en modellen waarschijnlijk evolueren met de ervaring, waaruit blijkt wat wel en niet werkt.

Huidige voorbeelden van **Lokale Transitie Centra** zijn Bristol en Forest of Dean.

Het is ook de verantwoordelijkheid van het **Lokale Transitie Centrum** om in de lokale regio de rol van 'transitienetwerk' op zich te nemen en te verzekeren dat elk initiatief vanaf het begin volgens de transitiecriteria werkt. Als individuele initiatieven binnen de lokale regio groeien, zal het Centrum hen aanmoedigen zich tot het transitienetwerk te richten met de vraag als officieel transitie-initiatief erkend te worden. We verwachten mettertijd dat de taak om gemeenschappen tot de officiële status te registreren zal opgenomen worden door het Lokale Transitie Centrum.

Het **Lokale Transitie Centrum** verzorgt de communicatie met de lokale initiatieven in dat gebied.

Indien een groep de rol van **Lokaal Transitie Centrum** wil opnemen, dan willen wij in het Transition Network er zeker van zijn dat je weet waar je aan begint en dat je het aankunt. Daarvoor zijn mogelijk een aantal rechtstreekse gesprekken noodzakelijk.

We zijn van plan om een '**Lokaal Transitie Centrum**'-groep op te zetten om de complexiteiten van deze benadering te bespreken, en dat zijn er vele.

Volgens ons is dit model van **Lokale Transitie Centra** cruciaal voor steden en grootschaliger rurale initiatieven, maar wie eraan begint moet duidelijk zijn weg zoeken in

deze rol. Het is maagdelijk terrein, en geenszins een simpele onderneming... dus wees voorzichtig.

Meer over het 'Tijdelijk Initiërend Centrum'

Dit soort groep bestaat uit een verzameling van individuen/groepen uit verscheidene groepen in dezelfde streek, die gewend zijn om samen te werken in een of ander activistisch/milieugericht kader.

De groep helpt elkaar om Lokale Transitie-initiatieven aan te vuren in de streek, en lost dan op, terwijl de oorspronkelijke leden naar hun eigen Lokale Transitie-initiatieven verhuizen, zodra ze een kritische massa bereikt hebben om een lokale stuurgroep te vormen.

De rol van de 'Tijdelijk Initiërend Centrum' is simpelweg te inspireren, met geen verdere verantwoordelijkheden als centrum.

West Berkshire en sommige andere werken zo. In dit scenario zullen de lokale initiatieven na hun start een beroep doen op het Transition Network voor ondersteunende training etc.

Meer over het 'Regionale Coördinerende Centrum'

Het mag duidelijk zijn dat we een of andere structuur moeten hebben die met overheden op allerlei niveaus kan onderhandelen – lokaal, regionaal en nationaal.

Dit inzicht heeft geleid tot de vorming van verschillende groepen, die tot doel hadden bestaande en toekomstige transitie-initiatieven in hun regio te vertegenwoordigen.

Door observatie hiervan en door te zien wat wel en niet werkt, en na dit besproken te hebben met verscheidene transitie-initiatieven, stelt het Transition Network een paar criteria voor voor dit soort groepen:

“Het Transition Network erkent alleen organisaties die meerdere transitie initiatieven vertegenwoordigen, indien:

- zij daarvoor gevraagd zijn door of ontstaan zijn uit een substantieel aantal actieve transitie-initiatieven (zowel officiële als embryonale) binnen het betreffende gebied, **en**
- zij worden georganiseerd, gerund, gecoördineerd door vertegenwoordigers die van binnenuit benoemd zijn door actieve transitie-initiatieven (zowel officiële als embryonale) binnen het betreffende gebied

Andere criteria betreffende doel en reikwijdte van activiteiten zullen ontstaan tijdens de werking van deze centra.”

Deze criteria moeten volgens ons een aantoonbaar authentieke, gemandateerde, verantwoordelijke, transparante, bekende en voldoende gemotiveerde supragroep tot gevolg hebben.

Conclusie

Zoals steeds hebben we te maken met een mobiel festijn en is het noodzakelijk het veld goed in het oog te houden en zo te reageren dat de kerngroepen – de lokale transitie-initiatieven - geholpen worden in het bereiken van hun belangrijkste doelstellingen.

Een transitie-initiatief beginnen: juridische vormen

[Dit hoofdstuk is niet vertaald, omdat het gaat over de Engelse equivalenten van organisatievormen als stichting en vereniging. Omdat die gebaseerd zijn op de Engelse wetgeving, is de informatie niet van belang voor een Vlaams of Nederlands publiek.]

Betreffende juridische vormen zullen eveneens verschillend zijn voor Nederland en Vlaanderen, en zullen op een later moment toegevoegd worden.

Een transitie-initiatief beginnen: zeven 'maren'

Nu we tot hier gekomen zijn met de basishandleiding, zou je je kunnen gaan afvragen of een transitie-initiatief wel de geschikte aanpak is voor jouw gemeenschap. Het volgende hoofdstuk (De twaalf stappen van de transitie) geeft een samenvatting van een traject om een transitiegemeenschap op te zetten, maar eerst zul je langs een aantal reële of ingebeelde barrières moeten navigeren, die je in de weg kunnen staan. We noemen deze 'De Zeven Maren'.

Maar we hebben geen budget...

Dit is werkelijk geen punt van belang. Geld is een armzalig substituut voor enthousiasme en betrokkenheid bij je gemeenschap, die je allebei door de eerste fasen van de transitie zullen voeren. Financiers kunnen een zekere mate van controle over het proces verlangen en kunnen het initiatief een richting opsturen die tegen het belang van de gemeenschap ingaat.

We zullen je laten zien hoe je ervoor kunt zorgen dat het proces voldoende inkomsten genereert. We hebben het niet over een fortuin, en je zult je transitiegemeenschap niet beursgenoteerd krijgen, maar, zoals ecodorpontwikkelaar Max Lindeggar enige jaren geleden zei: 'Als een project geen winst maakt, dan geeft het alleen maar verlies.'

Transition Town Totnes startte in 2005 zonder één cent en heeft vanaf dat moment steeds in zijn eigen financiële behoeften kunnen voorzien. De presentaties en filmvertoningen leverden steeds voldoende geld op om allerlei evenementen zoals Open Space-dagen te organiseren. Er komt een moment waarop voor bepaalde projecten financiers nodig zijn, maar tot dat moment zul je het redden. Hou de touwtjes in handen, ongeacht wat er gebeurt... en laat gebrek aan geld je niet tegenhouden.

Maar ze zullen ons niet onze gang laten gaan...

Er leeft onder groenen soms een angst dat elk succesvol initiatief naar verandering op een of andere manier door anonieme bureaucraten of bedrijven zal worden gestopt, onderdrukt of aangevallen. Als die angst sterk genoeg bij je leeft om te voorkomen dat je actie onderneemt, en de enige actie die je bereid bent te ondernemen bestaat uit het uitleveren van je macht aan een of ander 'ze', dan ben je misschien de verkeerde tekst aan het lezen. Verder is het zo dat transitiegemeenschappen als het ware 'onder de radar' opereren, want ze maken niemand tot slachtoffer en niemand tot vijand. Zij lijken dus niet in staat te zijn de woede van welke instantie dan ook op te wekken.

Integendeel, nu bij bedrijven het bewustzijn van duurzaamheid en klimaatverandering met de dag groeit, zul je verrast worden door het grote aantal mensen in machtsposities die enthousiast en geïnspireerd zullen reageren op wat je aan het doen bent, en zij zullen je eerder ondersteunen dan hinderen bij je inspanningen.

Maar we hebben al plaatselijke groene actiegroepen, en ik wil ze niet passeren...

We zullen hier verder op ingaan bij stap 3 hieronder (De twaalf stappen van de transitie), maar het komt erop neer dat je wel erg veel pech moet hebben wil je in een territoriumstrijd met een actiegroep verzeild raken. Je transitie-initiatief creëert voor de bestaande groepen

een algemeen doel en een gevoel van richting. Het is zelfs mogelijk dat sommige van die groepen een beetje moegestreden zijn en je nieuwe elan zeer zullen waarderen. Als zij zich verbinden met een netwerk van bestaande groepen dat een Minder Energie Plan wil realiseren, zal dat hun werk juist versterken en focussen in plaats van dat zij nageaapt of gepasseerd zouden worden. Ga er gerust vanuit dat zij tot je sterkste bondgenoten gaan behoren en een cruciale rol zullen gaan spelen bij het succes van je transitie.

Maar niemand in deze gemeenschap geeft eigenlijk om het milieu...

Deze gedachte kan je makkelijk vergeven worden, gezien de apathische consumentencultuur waar we deel van uitmaken. Graaf een beetje dieper en je zult merken dat de meest onverwachte mensen fervente voorstanders blijken te zijn van allerlei kernelementen van een transitie-initiatief, zoals lokale

voedselproductie, lokale ambachten, lokale geschiedenis en -cultuur.

Het geheim zit erin dat je hen opzoekt in plaats van dat je verwacht dat zij naar jou toe komen. Richt je op wat je gemeenschappelijk hebt en je zult merken dat je gemeenschap een veel interessantere plek is dan je altijd had gedacht.

Maar het is toch zeker te laat om nog iets te ondernemen...?

Het kan te laat zijn, maar dat is niet waarschijnlijk. Dat betekent dat jouw inspanningen (en die van anderen) van cruciaal belang zijn.

Laat wanhoop je inspanningen niet saboteren – zoals Vandana Shiva zegt: 'De onzekerheden van onze tijd zijn geen reden om er zeker van te zijn dat alles hopeloos is.'

Maar ik beschik niet over de juiste kwalificaties...

Als jij het niet doet, wie doet het dan wel? Het doet er niet toe dat je geen titel hebt in duurzaamheid, of jarenlange ervaring in tuinieren of planning. Van belang is dat je je verantwoordelijk voelt voor je leefomgeving, dat je de noodzaak inziet van aanpakken en dat je openstaat voor nieuwe manieren om met mensen te werken.

Als er een functieprofiel geschreven zou moeten worden voor iemand die dit proces wil starten, zou dat er als volgt uit kunnen zien:

- Positief ingesteld
- Kan goed met mensen omgaan
- Is voldoende thuis in de buurt en kent er enige belangrijke mensen

Dat is het echt zo ongeveer... Je gaat ten slotte direct aan de start je afscheid voorbereiden van het proces dat je zelf gaat beginnen (zie hierna Stap 1 van 'De twaalf stappen van de transitie'), dus jouw rol in dit stadium is te vergelijken met een tuinman die de grond ontgint voor de tuin die erop gaat bloeien, maar die deze bloei mogelijk zelf niet meemaakt.

Maar ik heb niet genoeg energie om eraan te beginnen...

Een citaat dat vaak aan Goethe wordt toegeschreven luidt: "Begin alles wat je kunt doen of waarvan je droomt dat je het kunt. Stoutmoedigheid heeft talent, kracht en magie in zich!" De ervaring met het beginnen van een transitie-initiatief laat beslist zien dat dit klopt. Het idee om de plaats waar je leeft (stad, dorp of streek) voor te bereiden op een leven na de olie mag duizelingwekkend lijken, toch is er iets in de energie die vrijkomt bij een transitie-initiatief dat maakt dat het niet te stoppen is.

Je kunt je overweldigd voelen door het vooruitzicht van al het werk en de complexiteit ervan, maar er zullen mensen komen die je zullen helpen. Velen hebben inderdaad verstedeld gestaan van de toevallige manier waarop belangrijke dingen in het proces plaatsvinden, van hoe de juiste mensen steeds op het juiste moment verschijnen. Er is iets

speciaals aan het gaan voor die onverschrokkenheid, aan die overstap van 'waarom-doet-niemand-iets' naar 'laten-we-iets-doen', dat die energie genereert waardoor alles door blijft gaan.

In het verleden hebben mensen vaak ervaren dat het beginnen van een initiatief op het gebied van milieu is als het tegen een heuvel opduwen van een kapotte auto: moeizaam, ondankbaar geploeter. Een transitiegemeenschap is als de afdaling na de top – de auto begint sneller te gaan dan jij kunt bijhouden en blijft maar versnellen. Zodra je de auto een duw geeft bovenaan de heuvel, zal deze zijn eigen snelheid ontwikkelen. Dat wil niet zeggen dat het soms geen hard werken kan zijn, maar het is bijna altijd een plezier.

De twaalf stappen van de transitie

Deze twaalf stappen zijn ontstaan uit wat bleek te werken in de eerste transitie-initiatieven, vooral in Totnes.

Deze stappen zijn op geen enkele manier als dwingend bedoeld. Elk nieuw project zal deze stappen op eigen manier gebruiken, zal nieuwe stappen toevoegen en andere laten vallen. We denken evenwel dat het de belangrijkste elementen van je reis zijn, die je hopelijk door de eerste paar jaar van je werk heen zullen helpen.

Stap 1: Zet een stuurgroep op en bepaal direct aan het begin wanneer die zichzelf opheft

In dit stadium wordt een kernteam gevormd dat het project door de eerste fasen zal leiden.

We raden aan dat je een stuurgroep vormt die als doel heeft het project van fase 2 naar 5 te brengen. Zodra zich een minimum van vier subgroepen heeft gevormd, heft de aanvankelijke stuurgroep zich op en wordt direct een nieuwe stuurgroep opgericht die bestaat uit een vertegenwoordiger uit ieder van de subgroepen. Dit vereist een zekere nederigheid, maar het is zeer belangrijk omdat hiermee het succes van het project boven de belangen van de betrokken individuen wordt geplaatst. Het is de bedoeling dat de nieuwe stuurgroep uiteindelijk zal zijn samengesteld uit één vertegenwoordiger per subgroep.

Stap 2: Bewustmaking

In dit stadium zal duidelijk worden wie je belangrijkste bondgenoten zijn, worden de belangrijkste netwerken opgebouwd en wordt de gemeenschap als geheel voorbereid op de lancering van je transitie-initiatief.

Om een effectief Minder Energie Plan te kunnen ontwikkelen, moeten de deelnemers een goed begrip hebben van de potentiële gevolgen van piekolie en klimaatverandering. Het eerste probleem vergt het verhogen van de veerkracht van de gemeenschap, het tweede vergt een kleinere CO₂-voetafdruk.

Bijzonder effectief is het vertonen van bepaalde films (zoals Inconvenient Truth, End of Suburbia, Crude Awakening en Power of Community), waarna een panel van deskundigen vragen uit het publiek beantwoordt. (In het volgende hoofdstuk wordt informatie gegeven over waar deze films te verkrijgen zijn, over trailers, over welke mogelijke beperkingen voor publieke vertoning gelden en in welke mate iedere film een doemscenario geeft en in welke mate een oplossing).

Het kan zeer inspirerend werken experts te laten spreken over hun specialisme op het gebied van klimaatverandering, piekolie en oplossingen op het niveau van de gemeenschap.

Tot de gereedschapskist om mensen bewust te maken van de problematiek en over oplossingen te laten nadenken behoren verder: artikelen in plaatselijke kranten, interviews op de regionale radio en tv, en presentaties voor bestaande groepen, waaronder scholen.

Stap 3: Leg de fundamenten

Dit stadium gaat over contacten leggen met bestaande groepen en activisten. Maak duidelijk dat alles wat ze tot nu toe gedaan hebben en wat ze van plan zijn te gaan doen binnen het transitie-initiatief een plek kan krijgen, doordat op een nieuwe manier naar de toekomst gekeken wordt. Het is belangrijk hun werk te erkennen en te waarderen en te benadrukken dat zij een cruciale rol te spelen hebben.

Geef hen een kort en helder overzicht van het probleem van piekolie: wat het inhoudt, hoe het in relatie staat tot klimaatverwarming, welke gevolgen deze voor de gemeenschap in kwestie kan hebben en wat de belangrijkste uitdagingen zijn. Vertel hoe je denkt dat een transitie-initiatief als katalysator zou kunnen werken om de burgers zover te krijgen dat ze oplossingen gaan bedenken en 'grassroots'-initiatieven gaan nemen.

Stap 4: Organiseer een grote lancering

De officiële start van het project is een belangrijke mijlpaal. Het project is nu 'volwassen', het wordt voor het eerst aan de gehele gemeenschap gepresenteerd en de manifestatie genereert de nodige energie om het project verder te ontwikkelen. Bovendien wordt hiermee het in de gemeenschap levende verlangen om actie te ondernemen 'gevierd'.

We denken dat de officiële lancering het beste kan plaatsvinden een half tot een heel jaar nadat de eerste film vertoond werd. De officiële lancering van Transition Town Totnes vond plaats in september 2006, nadat er tien maanden van lezingen, filmvertoningen en manifestaties aan waren voorafgegaan.

Wat de inhoud betreft, is het belangrijk dat mensen zich gaan inzetten met betrekking tot piekolie en klimaatverwarming. Dat moet dan wel in de geest van 'we kunnen er iets aan doen' en niet in een geest van doemscenario's en pessimisme.

Een onderdeel dat buitengewoon goed bleek te werken is een presentatie over de praktische en psychologische barrières die persoonlijke verandering in de weg kunnen staan – het gaat uiteindelijk allemaal over ons als individuen.

Er hoeven niet alleen presentaties gehouden te worden. Alles wat volgens jou het beste het verlangen van de gemeenschap weergeeft om aan dit collectieve avontuur te beginnen is goed, zoals concerten, eten, opera, break dance, enzovoort.

Stap 5: Zet werkgroepen op

Een deel van het ontwikkelingsproces van een Minder Energie Plan houdt in dat gebruik gemaakt wordt van de collectieve creativiteit en kennis van de gemeenschap. Hiervoor is het cruciaal een aantal kleinere groepen te vormen die zich bezighouden met specifieke onderdelen van dit proces. Elk van deze groepen zal vervolgens zijn eigen aanpak ontwikkelen en zelf bepalen welke activiteiten ze ondernemen. Ze blijven echter wel een onderdeel van het totale project.

Idealiter is er een werkgroep nodig voor alle aspecten van het dagelijks leven die van belang zijn voor het goed functioneren van de gemeenschap. Voorbeelden hiervan zijn: voeding, afvalverwerking, energie, onderwijs, jeugd, economie, transport, water en lokaal bestuur. Iedere werkgroep probeert uit te denken wat de beste manieren zijn om binnen hun eigen aandachtsgebied de veerkracht te verhogen en de CO2-voetafdruk te verlagen. Hun oplossingen vormen de ruggengraat van het Minder Energie Plan.

Stap 6: Pas Open Space toe

We hebben gemerkt dat de techniek van Open Space buitengewoon effectief is voor het organiseren van bijeenkomsten voor transitie-initiatieven.

In theorie zou Open Space niet moeten werken. Er komt immers een grote groep mensen bij elkaar om een bepaald onderwerp of probleem te onderzoeken, zonder dat gebruik wordt gemaakt van een agenda of tijdschema, zonder voorzitter en zonder notulist. Toch hebben we Open Space gedaan voor voeding, energie, huisvesting, economie en de psychologie van verandering. Tegen het eind van iedere bijeenkomst had iedereen gezegd wat zij wilden zeggen, was een uitgebreid verslag gemaakt en uitgetypt, was er veel genetwerkt en waren er vele ideeën en visies ontwikkeld.

Het belangrijkste boek voor Open Space is *Harrison Owen's Open Space Technology, A User's Guide*. Daarnaast is het boek van *Peggy Holman en Tom Devane: The Change Handbook: Group Methods for Shaping the Future* zeer bruikbaar als overzicht voor deze en andere technieken.

Stap 7: Ontwikkel zichtbare praktische resultaten van het project

Het is van groot belang elke schijn te vermijden dat het project alleen maar bedoeld is als praatgroep waar mensen bij elkaar zitten en wensenlijstjes opstellen. Vrijwel vanaf het begin moet het project praktische en voor de gemeenschap zeer zichtbare resultaten gaan voortbrengen. Deze zullen er in hoge mate voor zorgen dat veel mensen in de gaten krijgen wat er aan de hand is en bereid zijn een bijdrage te leveren.

Gedurende de eerste fasen van het project moet een lastig te handhaven evenwicht bewaard worden. De voortgang van het gehele project moet goed zichtbaar zijn, maar er moeten geen deelprojecten begonnen worden die uiteindelijk geen plaats kunnen krijgen in het Minder Energie Plan.

In Transition Town Totnes ontwikkelde de voedinggroep een deelproject genaamd 'Totnes – the Nut Tree Capital of Britain' (Totnes – De Notenboomhoofdstad van Engeland): een plan om in alle delen van de stad een zo groot mogelijk aantal notenbomen te planten. Kort geleden hebben we samen met de burgemeester enige notenbomen in het centrum van de stad geplant. We hebben er een belangrijk evenement van gemaakt.

Stap 8: Faciliteer de Grote Omscholing

Willen we piekolie en klimaatverandering aanpakken door in de toekomst minder energie te verbruiken, dan zullen we vele vaardigheden die voor onze grootouders nog normaal waren, opnieuw moeten leren. Een van de nuttigste dingen die een transitie-initiatief kan doen is mensen de vaardigheden die we in de afgelopen 40 jaar zijn kwijtgeraakt, opnieuw aan te leren. Dit kan in de vorm van cursussen.

Het is uiterst leerzaam te rade te gaan bij de oudere leden van onze gemeenschappen. Zij leefden per slot van rekening vóór het tijdperk van de wegwerpmaatschappij en zij weten hoe een leven met minder energie eruit zou kunnen zien. Voorbeelden van mogelijke cursussen zijn: reparaties uitvoeren, koken, fietsonderhoud, natuurlijk bouwen, dakisolatie, verven, kruidenwandelingen, tuinieren, thuis zuinig omgaan met energie, zuurdesembrood bakken, zelf groenten verbouwen... (de lijst is eindeloos).

Het opnieuw leren van oude vaardigheden zal de mensen het krachtige besef teruggeven dat ze hun problemen zelf kunnen oplossen, dat ze zelf in staat zijn praktische dingen tot stand te brengen en dat ze dat in samenwerking met anderen kunnen doen. Ze zullen ook merken dat leren echt leuk kan zijn.

Stap 9: Sla een brug naar de lokale overheid

Hoe groot de bewustzijnsverandering die je transitie-initiatief teweegbrengt ook moge zijn, hoeveel zinnige projecten je ook gestart bent en hoe geweldig je Minder Energie Plan ook is, toch kom je niet ver als je geen positieve en vruchtbare relatie met de plaatselijke overheid hebt opgebouwd. Of het nu gaat om zaken als planning, financiering of het ontwikkelen van relaties, je hebt de overheid nodig. Het kan dan zijn dat je, geheel tegen je verwachting in, merkt dat je tegen een open deur blijkt te duwen.

We zijn bezig te onderzoeken hoe we een Minder Energie Plan voor Totnes kunnen schrijven volgens het model van een gangbare gemeentelijke beleidsnota. Misschien zullen gemeentelijke beleidsambtenaren op een dag in de toekomst aan een tafel zitten met twee documenten voor zich: een gangbare beleidsnota en een prachtig vormgegeven Minder Energie Plan. Het is ergens in 2008, op de dag dat de olieprijs voor de eerste keer het plafond van \$100 per vat doorbreken. De beleidsambtenaren lezen beide documenten door en komen tot de conclusie dat alleen het Minder Energie Plan werkelijk een antwoord is op de uitdagingen waarmee ze worden geconfronteerd. Terwijl dit document in het centrum van de aandacht komt, verdwijnt de beleidsnota stilletjes in de prullenbak (hier dromen we nu nog van!).

Stap 10: Betrek de senioren bij het proces

Voor diegenen onder ons die geboren zijn in de 60er jaren, toen het feest van de goedkope olie op zijn hoogtepunt was, is een leven met minder olie nauwelijks voorstelbaar. Ieder jaar (uitgezonderd de oliecrises van de jaren '70) was er meer energie beschikbaar dan in de voorgaande jaren.

Om een indruk te krijgen van wat een samenleving met minder energie inhoudt, moeten we ons richten tot diegenen die zich de overgang naar het tijdperk van de goedkope olie nog goed kunnen herinneren. Het gaat vooral om de periode tussen 1930 en 1960.

Het is duidelijk dat we elke indruk willen vermijden dat we een voorstander zouden zijn van een 'regressie' of 'terugkeer' naar een of ander grijs verleden. Er is echter veel te leren van hoe dingen vroeger gedaan werden, wat de niet zichtbare relaties tussen de verschillende onderdelen van de maatschappij waren en hoe het dagelijks leven in stand gehouden werd. Het kan buitengewoon verhelderend zijn dit allemaal uit te zoeken, en kan erin resulteren dat we ons veel meer verbonden gaan voelen met de plek waar we ons transitie-initiatief aan het ontwikkelen zijn.

Stap 11: Laat het proces gaan waar het wil...

Hoewel je je transitie-initiatief misschien begint met een duidelijk idee waar je naartoe wilt, zal het zich onvermijdelijk in een andere richting ontwikkelen. Als je probeert vast te houden aan een starre visie, zal het proces je veel energie gaan kosten en zal het gaan

stagneren. Jouw rol is niet dat je met antwoorden komt, maar dat je voor de gemeenschap als katalysator werkt bij het ontwikkelen van haar eigen transitie.

Als je blijft richten op de uitgangspunten van het plan – het versterken van de veerkracht van de gemeenschap en het verminderen van de CO₂-voetafdruk – dan hoef je verder alleen maar toe te kijken hoe de gemeenschap zelf een haalbaar, bruikbaar en zeer inventief plan voor haar eigen transitie ontwikkelt.

Stap 12: Ontwerp een Minder Energie Plan

Elke werkgroep heeft zich gericht op bruikbare acties om de veerkracht van de gemeenschap te vergroten en de CO₂-voetafdruk te verkleinen.

Gecombineerd vormen deze acties het Minder Energie Plan. Daarmee heeft de gemeenschap op basis van haar eigen collectieve creativiteit en kennis haar eigen toekomst ontworpen als antwoord op de bedreigingen van piekolie en klimaatverandering.

Het proces van het schrijven van een Minder Energie Plan is niet eenvoudig. Het ontstaat uit het gaandeweg ontdekken wat wel en niet werkt.

Ondersteuning door het Transition Network – blauwdruk van lokale hulpbronnen

Van groot belang voor een realistisch Minder Energie Plan is een overzicht van de beschikbare plaatselijke hulpbronnen. Welke bronnen zijn nu beschikbaar en welke kunnen ontwikkeld worden? Wat is daarvoor nodig? Het Transition Network is bezig met het ontwikkelen van dergelijke blauwdrukken.

Ondersteuning door het Transition Network – Tijdschema voor transitie

We werken samen met in klimaatverandering gespecialiseerde wetenschappers, ecologen, energiewetenschappers en groene economen om een omvattend tijdschema te ontwikkelen. Op basis van dit schema kan iedere gemeenschap een specifiek tijdschema voor zijn eigen Minder Energie Plan maken.

Ondersteuning door het Transition Network – Veerkrachtindicatoren

Hier introduceren we het begrip 'veerkrachtindicator'. Dit begrip vergt enige uitleg. Veerkracht is het vermogen van een gemeenschap om weerstand te bieden aan invloeden van buiten. Met een indicator kan die weerstand gemeten worden.

Het is gebruikelijk een verkleinde CO₂-voetafdruk te meten in termen van CO₂-emissies. We zijn er echter vast van overtuigd dat het verminderen van de CO₂-uitstoot zonder het opbouwen van veerkracht onvoldoende is als je probeert op zowel piekolie als klimaatverandering te reageren.

Hoe zou je nu kunnen vaststellen of de veerkracht van een gemeenschap toeneemt?

Veerkrachtindicatoren zouden er als volgt uit kunnen zien:

- Het percentage lokaal geteeld voedsel
- De hoeveelheid lokaal geld in circulatie als percentage van de totale hoeveelheid geld in circulatie
- Het aantal bedrijven in bezit van leden van de plaatselijke gemeenschap
- De gemiddelde woon-werkafstand van mensen die in de stad werken
- De gemiddelde woon-werkafstand van mensen uit de stad die elders werken

- Het percentage energie dat plaatselijk opgewekt wordt
- De hoeveelheid recycleerbare bouwmaterialen
- Het percentage goederen die voorzien in basisbehoeften die binnen de gemeenschap of binnen een gegeven afstand rond de gemeenschap worden geproduceerd
- Het percentage composteerbaar "afval" dat feitelijk gecomposteerd wordt

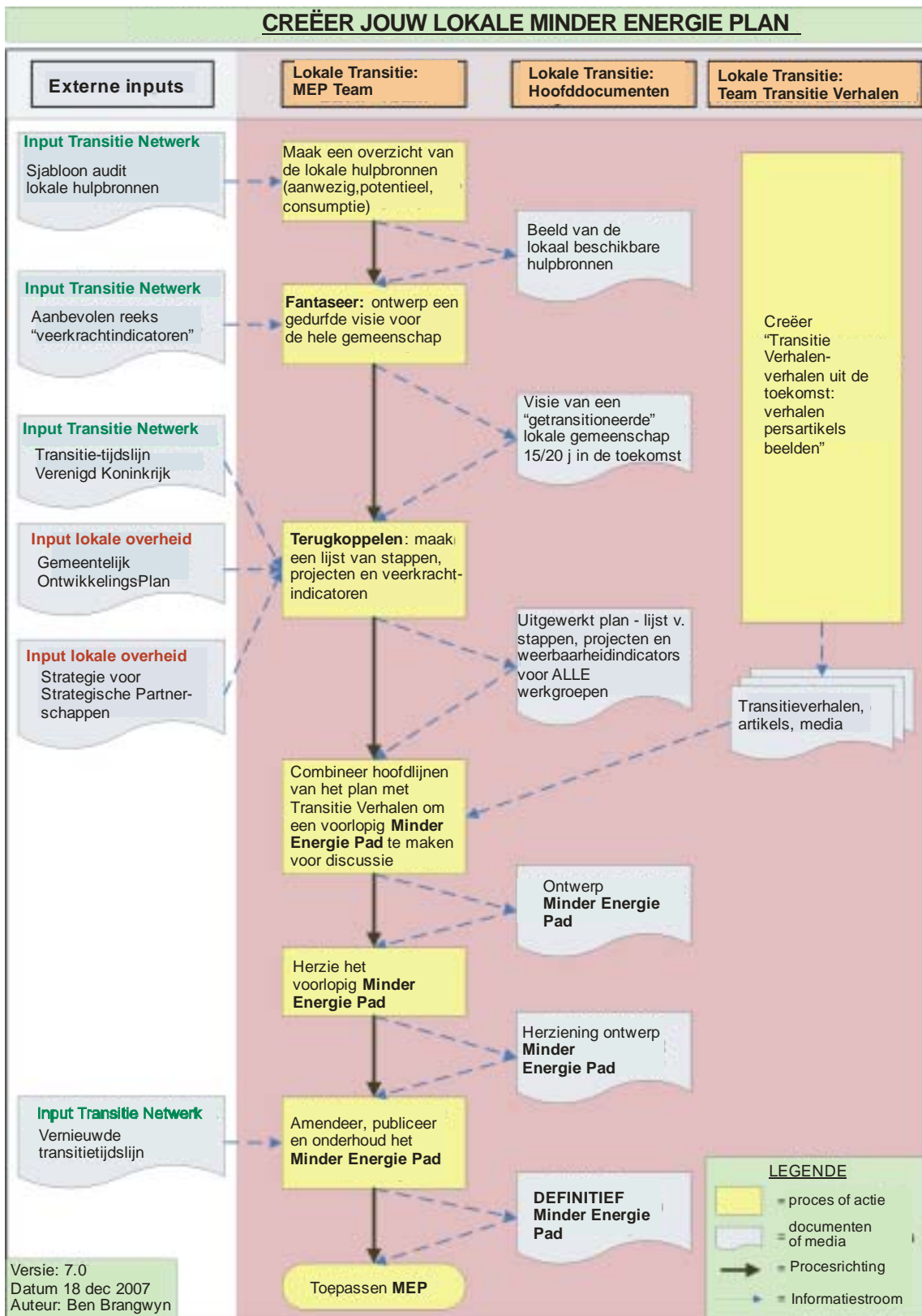
Sommige van deze indicatoren zijn algemeen geldend, maar de meeste zullen plaatsgebonden zijn. Welke dat zijn, wordt duidelijk tijdens het schrijven van het Minder Energie Plan. We zijn hard aan het werken aan een volledige lijst van universele veerkrachtindicatoren en zullen deze op de website plaatsen zodra die af is.

Het Minder Energie Plan

Soms spreken mensen in een transitiegemeenschap liever van 'pad' of 'visie' in plaats van 'actieplan' als ze het over een Minder Energie Plan hebben. Wij vinden alles prima als het voor jou werkt. Zo'n plan geeft, in essentie, een beeld van een gemeenschap dat zo kleurrijk, zo aantrekkelijk en zo onweerstaanbaar is dat iedereen die niet betrokken is bij het tot bloei laten komen van dit plan, zich wel verstoken moet voelen van een zinvol leven.

Je pakt het als volgt aan (voor zover we het tot dusver hebben kunnen ontwikkelen):

1. **Stel een overzicht op van plaatselijke hulpbronnen:** verzamel gegevens betreffende jouw gemeenschap, gerelateerd aan de diverse werkgroepen: landbouwgrond, mogelijkheden voor transport, voorzieningen voor volksgezondheid, bronnen van duurzame energie, het plaatselijke vermogen textiel te produceren, bouwmaterialen. Deze gegevens kunnen al in een vroeg stadium van de werkzaamheden van de werkgroepen verzameld worden.
 - Het Transition Network stelt hiervoor blauwdrukken beschikbaar.
2. **Schets een toekomstbeeld van hoe de gemeenschap er over 15 tot 20 jaar uit zou kunnen zien:** Hoe zou je gemeenschap er over 15 tot 20 jaar uitzien als de uitstoot van CO₂ drastisch omlaag is, er veel minder niet-duurzame energie verbruikt wordt en er belangrijke stappen gezet zijn op weg naar een grotere veerkracht voor alle aspecten van het dagelijks leven?
 - Het Transition Network ontwikkelt veerkrachtindicatoren om je fantasie-oefening te helpen richten.
3. **Koppel het toekomstbeeld naar het heden terug:** Maak een tijdschema met mijlpalen, voorwaarden, activiteiten en processen die nodig zijn om het toekomstbeeld te realiseren. De veerkrachtindicatoren zullen hierbij goed bruikbaar zijn.
 - Het Transition Network zorgt voor een tijdschema-blauwdruk die van toepassing is op Engeland.
4. **Betrek de Gemeentelijke Beleidsnota en Partner Strategie erbij:** gemeentelijke strategische nota's hebben vaak tijdschema's en onderwerpen waar je rekening mee moet houden.
5. **Transitieverhalen:** in de tussentijd schrijft de Transitie Verhalen Groep artikelen en verhalen en schetst plaatjes en voorstellingen van hoe de gemeenschap eruit zou kunnen gaan zien, hoe we daar zouden kunnen komen en wat er onderweg zou kunnen gebeuren.
6. **Maak een eerste versie van het Minder Energie Plan:** schuif het totaalplan en de verhalen die door de Transitie Verhalen Groep zijn geproduceerd in elkaar tot een samenhangend geheel. Laat dit door anderen beoordelen en redigeren.

7. **Rond het Minder Energie Plan af:** verwerk het commentaar in het Minder Energie Plan. Feitelijk zal dit document (als het proces daar uiteindelijk in resulteert) nooit 'af' zijn. Het zal voortdurend aangepast en uitgebreid worden naarmate de ontwikkelingen verder gaan en nieuwe ideeën ontwikkeld worden.

Dit is een schets van een proces-in-wording en we weten pas hoe realistisch het is zodra een aantal groepen het doorgemaakt hebben.

Het Transition Network ontwikkelt materiaal om dit proces te ondersteunen, zoals een verzameling veerkrachtindicatoren en een algemene blauwdruk voor een tijdslijn betreffende energie, klimaatontwikkeling, voeding enzovoort.

Video's van de 12 transitiestappen

YouTube heeft video's van Rob die de 12 stappen voorstelt op de conferentie van het Transition Network in mei 2007. Type het volgende in het adresvakje van je browser:

http://www.youtube.com/results?search_query=rob+hopkins+twelve+steps

Als je hetzelfde adres intikt zonder de "twelve steps", dan zul je een indrukwekkend aantal video's zien van Rob die geïnterviewd wordt door Adrienne Campbell of TT Lewes.

De ruimere context van Transitie

In de UK en Wales zijn er in totaal 11000 gemeenten, 60 steden en een groot aantal rurale gemeenschappen, die de afdaling van de energiecurve moeten maken, pro-actief of reactief.

Maar naast deze op de gemeenschap gebaseerde transitie moet elk individu weggroeien van zijn olieverslaving en van een hele serie ecologisch schadelijke praktijken, weg uit het complexe web dat hen in het eindeloze groeiparadigma gevangen houdt.

Dit zal voor de een gemakkelijker zijn dan voor de ander, maar we zullen het allemaal moeten doen.

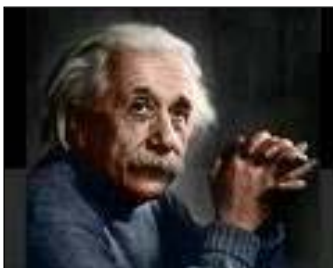
En ieder van ons moet beter leren begrijpen met zijn verstand en met zijn hart dat als we op Aarde willen blijven leven, we onszelf weer in het weefsel van de planeet zullen moeten inweven, en begrijpen dat het dualisme van "mensen zijn gescheiden van de aarde", dat ten grondslag ligt aan onze geïndustrialiseerde samenleving, vals is, misleidend en een enkele reis naar een veel heterere hel op aarde inhoudt dan we kunnen hanteren.

Deze tocht betekent ten volle het ondraaglijke gewicht voelen van onze verantwoordelijkheid voor wat er gebeurt, van het mee gecompromitteerd zijn van ons allen in het instandhouden van dit onduurzame paradigma. Voor sommigen betekent dit de pijn van de planeet voelen, en dat kan overweldigend zijn. Deze bewustwording wordt best samen met anderen ondernomen om de last samen te dragen en elkaar te ondersteunen. Alleen is het een eenzaam pad dat velen door onvoldoende emotionele ondersteuning de rug toekeren.

Dus verzamel wat tochtgenoten om je heen en duik erin. En wanneer je aan de andere kant weer bovenkomt, wijzer, veerkrachtiger en vastbeslotener, treed dan op als gids voor degenen die na je komen, want hun behoefte zal nog veel groter zijn.

Een aantal uitspraken die het verhaal van de ruimere Transitie vertellen

"We moeten een manier vinden om in deze planeettijd te leven zonder onze ogen te sluiten voor wat we doen." - Joanna Macy

"De belangrijke problemen die we hebben kunnen niet opgelost worden op hetzelfde denkniveau waarmee we ze gecreëerd hebben." - Albert Einstein

"Onze taak moet zijn onze cirkel van mededogen te vergroten

om alle levende wezens en de hele natuur in al zijn schoonheid te omhelzen." - Albert Einstein

"We waren jager-verzamelaars, nu zijn we shoppers-leners." - Robin Williams, 1990

"Ik ben ervan overtuigd dat, als de wereld door menselijk toedoen geheeld moet worden, het door gewone mensen zal zijn, mensen wier liefde voor dit leven groter is dan hun angst. Mensen die zich kunnen openen voor het levensweb dat ons het leven schonk." - Joanna Macy

"Telkens als ik een volwassene op een fiets zie rijden, wanhoop ik niet langer over de toekomst van het menselijk ras." - H.G.Wells

"Als de Grote Ommekeer zou falen, dan zal het niet zozeer door een gebrek aan technologie of relevante data zijn, maar door een gebrek aan politieke wil. Als we afgeleid en angstig zijn en de dingen keren zich tegen ons, dan is het gemakkelijk om onze geest en ons hart af te sluiten.

De gevaren waar we nu voor staan zijn zo overweldigend en toch vaak zo moeilijk te zien - en pijnlijk om te zien als we daar wel in slagen - dat deze afstomping ons allemaal treft. Niemand ontkomt eraan. Niemand is immuun voor twijfel, ontkenning of ongeloof over de ernst van de situatie - en over onze macht om die te veranderen. Toch is van alle gevaren waarmee we geconfronteerd worden, van klimaatverandering tot kernoorlogen, er geen enkele zo groot als het afsterven van onze reactie.

De afstomping van geest en hart heerst al over ons - in de afleidingen die we voor onszelf scheppen als individuen en als staten, in de gevechten die we leveren, de doelstellingen die we nastreven, de spullen die we kopen. Dus laten we ernaar kijken. Laat ons bekijken wat deze afstomping is en hoe die optreedt. Want dit werk (zoals beschreven in haar boek "Coming Back to Life") helpt ons uit die slaap te ontwaken en weer levend te worden.

Weer verbonden met ons diepste verlangen, zullen we weer in staat zijn deel te nemen aan de Grote Ommekeer. We zullen voor het leven kiezen." - Joanna Macy

In verbinding met de Aarde - de lyrische reis van het koolstofatoom

Koolstof is de bouwsteen van het leven, en hier volgt een fase van zijn nooit eindigende reis, aangepast uit een essay van Primo Levi.

Mocht je ooit gedacht hebben dat je niet met de planeet verbonden bent, dan zal dit essay dat rechtzetten, want je hebt ongeveer 700.000.000.000.000.000.000.000.000 koolstofatomen in je lichaam, waarvan elk atoom al ontelbare dansen heeft opgevoerd, zoals de dans die je nu gaat lezen...

"Ons koolstofatoom ligt al honderden miljoenen jaren vast aan drie atomen zuurstof en een atoom calcium in de vorm van kalksteen niet ver onder de oppervlakte van de aarde.

Op een gegeven moment wordt het losgeslagen door de klap van een pikhouweel en op weg naar de kalkoven gestuurd, waardoor het geworpen wordt in de wereld van de dingen die veranderen. Het wordt gebrand en, nog steeds vast aan zijn zuurstofvrienden, uitgestoten door de schoorsteen, waarna het zijn weg vervolgt door de lucht. Zijn verhaal, dat er ooit eentje van immobiliteit was, is nu onstuimig geworden.

Het werd gevangen door de wind, neergeworpen op de aarde en weer tien kilometer hoog opgetild. Het werd ingeademd door een valk, kwam diep in diens longen terecht, maar drong niet door tot in zijn rijke bloed en werd weer uitgestoten.

Het loste drie keer op in het water van de zee, een keer in het water van een neerstortende waterval, en werd weer uitgestoten. Het reisde acht jaar lang mee op de wind: soms hoog, soms laag, op zee en tussen de wolken, boven wouden, woestijnen en eindeloze ijsvlakten; waarna het toevallig gevangen werd en het organische avontuur begon.

Het atoom waarover we spreken werd door de wind gedragen langs een rij wijnstokken. Het had het geluk langs een blad te schuren, het binnen te dringen, en er vastgezet te worden door een zonnestraal.

Ons atoom is nu een deel van een glucosemolecuul. Het reist van het blad naar de stam, en daalt vandaar af naar de bijna rijpe druiventros. Wat daarna volgt is het domein van de wijnboeren.

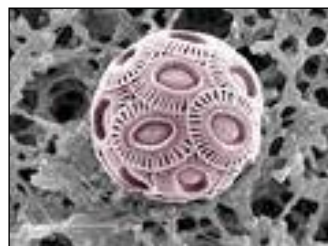
Wijn dient om gedronken te worden. De drinker hield de molecule meer dan een week mooi opgerold en rustig in zijn lever, als reserve-energie voor een plotse inspanning, een inspanning die hij de volgende zondag moest doen om zijn op hol geslagen paard te vangen...

Het atoom werd door de bloedstroom helemaal naar een klein spiervezeltje in de heup vervoerd... en later als koolstofdioxide weer in de lucht uitgeademd.

Weer zeilt de wind deze keer ver over de Apennijnen en de Adriatische Zee, Griekenland, de Egeïsche Zee, en Cyprus tot in Libanon. En de dans wordt herhaald.

Het atoom dringt nu binnen en wordt vastgezet door de eerbiedwaardige stam van een ceder, een van de laatste. Het zou wel 500 jaar in de ceder kunnen blijven, maar laten we aannemen dat na twintig jaar een houtworm belangstelling toonde en het opat.

De houtworm vormde vervolgens een pop, en in de lente nam deze de vorm van een mot aan, die zich nu droog laat worden in de zon, verward en duizelig door de pracht van de dag. Ons atoom zit in een van de duizend ogen van het insect.

Wanneer het insect sterft, valt het op de grond en wordt begraven onder het kreupelhout in het bos. Hier zijn de alom aanwezige, onvermoeibare en onzichtbare micro-organismen van de humus aan het werk. De mot is langzaam vergaan en het atoom is weer weggevoegen.

Het vliegt de lucht in... en komt uiteindelijk op de oppervlakte van de oceaan tot rust, waarna het langzaam zinkt. Een passerende coccolithophore neemt het atoom op om zijn onwaarschijnlijk delicate schelp van calciumcarbonaat op te bouwen. Spoedig sterft deze ook en glijdt naar de bodem van de oceaan, waar het samengepakt wordt met zijn triljoenen kameraadjes en hun eigen koolstofatomen.

In geologische tijd brengen bewegingen van tektonische platen dit sediment, nu als kalkrotsen, weer aan de oppervlakte van de aarde, waardoor ons atoom weer opnieuw de mogelijkheid gegeven wordt weg te vliegen in de complexe dans van het leven."

Kijk nu naar je hand - een litteken misschien, of een vingernagel. Bekijk het niet zozeer als een hand, maar meer als een tijdelijke rustplaats voor ontelbare koolstofatomen. Een plaats waar ze een korte pauze houden voordat zij verdergaan op hun nooit eindigende reis die de diepten van de oceanen omvat, de hoogste luchten, de dinosauriërs voor jou en de wezens die na ons zullen komen, die we zelfs niet kunnen dromen.

Voel je je al een beetje verbonden?

Leiderschap en structuur

Leiders, focalisers, initiators, voorzitters...

Het idee van leiderschap is een uitgebreid en interessant gebied, en we hebben daar op dit moment veel discussies over met mensen met een rijke sociale en organisatorische ervaring, zowel op praktisch als op theoretisch vlak.

Dit zegt Chomsky erover:

"Als leiderschap gedelegeerd wordt, gecontroleerd, inwisselbaar en herroepbaar is, kan het een nuttig, zelfs noodzakelijk instrument zijn. Maar het moet altijd kritisch in het oog gehouden worden."
(correspondentie, 11 sept 07)

De term "leider" heeft echter zo'n beladen connotaties, dat gesprekken hierover gemakkelijk aanleiding geven tot misverstanden en conflicten.

Het is dus belangrijk om een kristalheldere definitie van de term te formuleren, alvorens deze hier te bespreken.

Om te beginnen kan in een goed functionerende groep iedereen een tijd lang het leiderschap op zich nemen.

Leiderschap gaat over anderen inspireren, initiatieven nemen, en een groep mensen helpen een richting te vinden die ze willen volgen. Dat kan dus enkele of alle volgende rollen inhouden: kritisch denker, persoon met ideeën, bewaarder van de harmonie in de groep, aandrijver, organisator, persoon die de dingen samenbrengt/voorzitter, externe netwerker.

Leiderschap hoeft niet te gaan over macht over een groep, het gaat erom een groep zich krachtig te laten voelen. Het gaat niet over hiërarchie, het gaat niet over "wie de baas is", het gaat niet over management, en het gaat niet over "volgers". In het bijzonder gaat het niet over een permanent naambordje dat aan een individu wordt toegekend.

Ieder van ons heeft leiderschapskwaliteiten en het is belangrijk dat we die ontwikkelen - we moeten allemaal in staat zijn om anderen te inspireren, en we moeten allemaal in staat zijn om iets nieuws te beginnen.

Maar we moeten ook inzien dat afhankelijk van de voorliggende taak we waarschijnlijk tussen alle vereiste rollen heen en weer switchen - inspirator, doener, tijdsbewaker, contactpersoon, supporter, verslaggever, schepper, schoonmaker, medewerker etc. Als we persoonlijk veerkrachtig willen zijn (ons willen kunnen aanpassen) en onze bijdrage aan de transitie van de gemeenschap zo groot mogelijk willen maken, dan moeten we ook alle eigenschappen voor deze rollen ontwikkelen.

Het is echter mogelijk dat de term "leider" zo besmet is dat ze niet werkt voor jouw transitiegroep. Je kunt andere woorden gebruiken om de verschillende rollen die op dit vlak nodig zijn te beschrijven: focaliser, katalysator, secretaris, coördinator, voorzitter, centrum, planner, initiator. Tenslotte duurt het niet lang voordat het woord zijn connotaties verliest en "jouw" woord wordt, gedefinieerd door de kwaliteiten die in je groepen binnen en rond de rol ontstaan.

Wat consensus betreft, dat is geweldig als tijd niet echt een schaars goed is. Ik geloof in pragmatische oplossingen, dus zolang in de aanloop naar een beslissing iedereen het gevoel heeft echt gehoord te zijn, een kans had om de groep te beïnvloeden en zijn/haar ideeën kritisch maar constructief geëvalueerd hebben gezien, dan zijn de meeste mensen bereid om ofwel

- van mening te veranderen (zonder hun gezicht te verliezen)
- hun ideeën te zien gemixt worden met andere ideeën om iets anders te vormen
- te accepteren dat de rest van de groep er anders over denkt, maar hun minderheidsstandpunt in het verslag terug willen zien.

Een goede omgang met conflict en verschil verbetert meestal de kwaliteit van beslissingen en de mate waarin men zich daaraan houdt.

Structuren die ontstaan voor kerngroepen

De meesten van ons zijn zich ervan bewust dat we het voor de transitie-initiatieven buiten de traditionele hiërarchische modellen moeten zoeken, maar we hebben geen tijd om uit te zoeken hoe dat eruit zou kunnen zien.

Binnen de kleine groep die de Transition Network-organisatie runt, hebben we een tijdelijke hiërarchische structuur aangenomen, met een parallel proces om een geschikter model te vinden dat we te zijner tijd zullen invoeren, en dat overgenomen/aangepast kan worden door de individuele gemeenschappen die het transitiepad inslaan. In de mixer hiervoor zitten Chaordic, Natural Step, Viable System, Mondragon, Cooperative, Parecon en andere systemen.

We zijn ons ook bewust van het feit dat er een bepaalde mate van soepelheid nodig is - sommige situaties vereisen een volledig horizontale structuur, andere vereisen verantwoordelijkheid (ten opzichte van elkaar en van belanghebbenden binnen de gemeenschap of binnen het netwerk) en in andere situaties is het nodig dat mensen tijdelijk een leidende rol op zich nemen.

We hebben hier geen antwoorden op, behalve het feit dat we weten dat de meest succesvolle structuren zich zullen richten op de behoefte aan veerkracht en aan verantwoordelijkheid, aanpassing en samenwerking. Eclecticisme kan hier cruciaal zijn.

Tijd

"We are time's subjects, and time bids be gone." (Wij zijn onderworpen aan de tijd, en de tijd gebiedt (ons) verder te gaan) *William Shakespeare*

Door dit hele proces van beslissingen nemen en in actie komen loopt de factor tijd. De klimaatchaos en de uitputting van fossiele brandstoffen zullen niet op ons wachten tot we op elk punt 100% consensus bereikt hebben.

Misschien is tijd geen punt voor jouw groep. Als dat zo is, dan heb je veel geluk.

Wat onszelf betreft, we lopen buiten onze groepen al tegen veel barrières tegen actie aan. Het laatste wat we nodig hebben is deze barrières nog uit te breiden door onze eigen persoonlijke psychologische gehechtheden aan het dogma of de paradigma's van een bepaalde manier van werken.

De rol van de lokale overheid

Zowel overheidsfunctionarissen als transitie-initiatieven zijn voorstander van een rol voor de lokale overheid als "**ondersteunend, niet sturend**".

We wisten altijd al dat de lokale overheid een cruciale rol zou spelen in transitie-initiatieven in de UK en Ierland. En de afgelopen maanden zien we die rol effectief ontstaan zowel in de bestaande transitiegemeenschappen als in de nieuwe gemeenschappen in hun eerste contacten met ons.

Onze eerste verrassing was hoezeer de lokale besturen bereid zijn om een betekenisvol engagement aan te gaan met bestaande transitie-initiatieven.

Onze tweede verrassing is het aantal gemeenten waar de eerste persoon die ons contacteerde van de lokale overheid is. Dit is een recent fenomeen, en eentje dat we van ganser harte verwelkomen.

Hieronder een paar voorbeelden van beide.

Voorbeelden van besturen die werken met transitie-initiatieven

Totnes

In het Schumacher College in Totnes kwamen lokale functionarissen samen om te verkennen hoe een begrip van piekolie en klimaatverandering hun werk en hun beslissingen zou kunnen inspireren. 23 Bestuurders, van lokale gemeenteraden, tot stadsbesturen, districtsbesturen en het lokale parlementslid waren aanwezig. Een aantal verkozen functionarissen zijn actief in transitiegroepen binnen het grotere initiatief.

Het stadsbestuur heeft het transitie-initiatief officieel onderschreven.

Lewes

Vanaf onze eerste vergaderingen in januari hebben we sleutelfiguren uit het Districtsbestuur van Lewes gecontacteerd. Sinds mei, toen het nieuwe bestuur was gevormd, hebben we leden van het kabinet op onze evenementen uitgenodigd, en hebben we informele gesprekken met hen gevoerd. Een van onze leden stelde zich verkiesbaar en werd verkozen in het Bestuur, en twee nieuwe Stadsbestuurders zijn actieve supporters van TTL.

Ons doel is om de Klimaatveranderingsstrategie van het Bestuur te steunen, en op hen te rekenen voor steun inzake piekolie. De volgende stap is een presentatie aan te bieden over TTL aan het senior management.

Stroud

Het volledige Kabinet van het Districtsbestuur van Stroud kwam bijeen voor een vergadering met Richard Heinberg in mei 2007. Richard is de auteur van 3 sleutelboeken over piekolie, en een van de toonaangevende en deskundige sprekers inzake piekolie en matigingsstrategieën.

Penwith

Het Penwith Districtsbestuur (PDC) is een strategische partner voor Transition Penwith (TP) geweest sinds het ontstaan van de groep in november 2006.

PDC stelt aan TP zaken ter beschikking zoals ontmoetingsplaatsen, materiaal, gebruik van ruimten van bestuurlijke commissievergaderingen, ondersteunende marketing en ontwikkeling, partnerwerkingen en subsidie-advies. De PDC-ambtenaar van Duurzame Gemeenten zit als penningmeester in het comité van TP.

PDC ambtenaren geven op verschillende manieren ondersteuning, zo werkt bv de PDC ambtenaar voor Duurzaam Toerisme samen met TP in de ontwikkeling van een Transitie Toerisme Model voor de Europese schiereilanden. De PDC ambtenaar voor Rurale Economie werkt met TP samen om fondsen en steun te vinden voor het opnieuw invoeren in het stadscentrum van Penzance Town van de boerenmarkt, en om een boerderijproject in de gemeenschap te ontwikkelen.

TP werkt actief samen met gemeenteraadsleden, Stadsraadsleden (Hayle, St. Just, St. Ives en Penzance) en Districtraadsleden, en ook met Provincieraadsleden van Cornwall. TP wordt sterk ondersteund door het lokale Parlementslid, Andrew George, die op TP evenementen het woord gevoerd heeft en vragen voor ons doel heeft meegenomen naar het Parlement. De Burgemeesters van Penzance, ST. Ives en St. Just hebben TP evenementen bijgewoond en hun steun betuigd.

Voorbeelden van eerste contacten met Raadsleden en Burgemeesters

De volgende uittreksels komen uit emails, voicemail of directe verslagen van leden van stuurgroepen van bestaande Transitie's.

° **Gemeenteraadslid:** "Ik ben een stadsraadslid in xxxx en heb het Transition Towns Network met grote belangstelling gevolgd... Ik probeer documenten enz vast te krijgen die in het kort samenvatten waar transition towns over gaat, om deze te laten circuleren bij raadsleden en ambtenaren. Kunt u mij aub laten weten waar ik die kan vinden?"

° **Burgemeester:** "Mijn naam is xxxx, burgemeester van xxxx in Warwickshire. Ik zou zeer graag mijn jaar als burgemeester gebruiken om lokale groene initiatieven te beginnen. Ik ben van plan in de herfst een evenement te organiseren om de zaak te starten. Ik zou graag contact met u hebben, en iemand uit uw netwerk vragen als een van mijn gastsprekers tijdens het evenement."

° **Gemeenteraadslid:** "Ik ben betrokken in een groep die een Transitieproject opzet in xxxx, Manchester, waarvan we hopen dat het een voorbeeld voor de rest van de stad wordt."

° **Voorzitter van de Gemeenteraad:** "Ik ben voorzitter van de Gemeenteraad van xxxx na 6 jaar raadslid geweest te zijn... Ik heb voorgesteld dat de planningsgroep van de gemeente het 'Transitie'-onderwerp oppakt... De korte handleiding is heel nuttig en ik kijk ernaar uit om Totnes binnenkort te bezoeken."

° **Voorzitter van de Gemeenteraad:** (voicemail) "We hebben onlangs met de lokale verkiezingen de Gemeenteraad overgenomen; we nemen Transition Towns op in ons manifest en we willen nu naar jullie conferentie komen om te leren hoe we de gemeenschap kunnen ondersteunen in het opzetten van een transitie-initiatief."

° **Districtsambtenaar voor Gemeente Plannen:** Gemeente Plannen richten zich in toenemende mate op duurzame ontwikkeling en "groene" onderwerpen, dus het Minder Energie Plan lijkt een logische volgende stap."

Aanbevelingen voor betrokkenheid van lokale besturen

De volgende aanbevelingen zijn afkomstig van functionarissen uit lokale overheden, die actief zijn in bestaande transitie-initiatieven of in discussies over de mogelijkheid hun gemeenschap te helpen het Transitie Model op te nemen en toe te passen. Samenvattend blijkt de beste manier te zijn: **"ondersteunen, niet sturen"**.

° **Voorzitter van de Gemeenteraad:** Terwijl ik de Raad eerder zou zien als ondersteunend voor een Transition Town-beweging, was een van de dingen die ik het meest aantrekkelijk vind in Transition Towns de betrokkenheid van de gemeenschap van onderop. Het is mijn ervaring dat het beste model erin bestaat dat de Raad de verschillende gemeenschappen ondersteunt en aanmoedigt, maar dat veel, zo niet het meeste initiatief uit de verschillende groepen van de gemeenschap zelf komt.

Wij als raadsleden moeten ons ervan bewust zijn dat Transition Towns niet iets is wat wij de gemeenschap schenken, het zal niet zomaar een label of symbool zijn voor de Raad, het is iets dat hoe dan ook gaat gebeuren. De steun van de Raad kan wel de geboorte vergemakkelijken. De Raad kan ook helpen de ideeën te verspreiden in delen van de gemeenschap die anders niet bereikt worden.

° **Gemeente Raadslid (Grondlegger van Transition Penwith):** "Het is mijn sterke overtuiging dat transitie-initiatieven de Lokale Overheid in al hun activiteiten moeten opnemen en betrekken, en dat hun invloed tot in de centrale Overheid moet reiken. Hoewel het van groot belang is dat transitie-initiatieven niet-politiek blijven, en niet door de Raad geleid worden, moeten zij wel door de Raad ondersteund en geïnformeerd worden. Bedenk dat Lokale Overheid er is om de gemeenschap te ondersteunen, meer zelfs, zij bestaat uit mensen die leven en werken in onze gemeenschappen. Het wordt tijd dat we de grenzen van "zij en wij" overstijgen, en dat we ons realiseren dat we allemaal moeten samenwerken om de uitdagingen die op ons afkomen effectief aan te pakken."

° **Lokaal Raadslid:** Laat de ideeën uit de gemeenschap ontstaan en onder haar controle blijven. Het is de taak van de overheid om te faciliteren, te luisteren, mogelijk advies, contacten of fondsen te leveren, , en op de eerste plaats te verzekeren dat bureaucratie de basisinitiatieven niet gaat belemmeren.

Ongetwijfeld zal de manier van wederzijdse betrokkenheid zich in de tijd verder ontwikkelen. Op dit moment lijkt de benadering van **ondersteunen, maar niet sturen** goed te werken.

Bedrijven erin betrekken

De overgang naar meer duurzame praktijken is een belangrijk punt voor bedrijven, en dit punt vindt geleidelijk aan zijn weg in het mainstream bedrijfsdenken. De nadruk op MVO (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) en PPP (People-Planet-Profit)-boekhouding kunnen stappen in de goede richting zijn, en koolstofhandel kan aanzienlijke verminderingen in de globale CO2-uitstoot opleveren. Geen van deze houden echter rekening met de manier waarop piekolie voelbaar zal worden in bedrijven, die lange aanvoerketens hebben, of voor verre markten

produceren.

Bedrijven die een lange termijn visie hebben en zich bewust zijn van de beperkingen die de uitputting van fossiele brandstoffen zal hebben op de globale economie moeten binnen hun organisatie kijken naar hun olieafhankelijkheid in het algemeen en meer specifiek op vier terreinen: aanvoerketen, afval, energieverbruik en markten.

Voorbeelden uit Totnes

In Transition Town Totnes staat veel werk op stapel om deze terreinen te bekijken. Drie voorbeelden zijn: oliekwetsbaarheidsaudits, bedrijfsuitwisseling en lokale complementaire munt:

Oliekwetsbaarheidsaudits bekijken gedetailleerd hoe stijgende olieprijs een bedrijf kunnen beïnvloeden, bestuderen de kosten en beschikbaarheid van ruwe materialen, de energiekosten van kernprocessen en de vervoerskosten voor in- en verkoop. Als het kostenplaatje eenmaal is opgemaakt, kunnen scenario's met variërende olieprijs ontworpen worden. Met de komende onvermijdelijke en dramatische prijsstijgingen voor olie en alle soorten energie kunnen bepaalde delen van het bedrijf niet meer levensvatbaar zijn. In dat geval kunnen veranderingsstrategieën ontworpen worden, door misschien te zoeken naar alternatieve ruwe materialen uit meer lokale bronnen, en het aanspreken van markten waar minder hoge transportkosten mee gemoeid zijn.

Bedrijfsuitwisseling is een project dat op een andere manier naar afval kijkt. Het wil bedrijven aan elkaar linken, waarin het afval van het ene bedrijf ruw materiaal voor het andere bedrijf is. De bouwsector bijvoorbeeld dankt enorme hoeveelheden hout af dat gebruikt zou kunnen worden door bedrijven die houtsnippers maken voor nieuwe types huishoudelijke verwarmingstoestellen.

Een bijzonder in het oog springende manier om lokale veerkracht op te bouwen in de bedrijfssector is het lanceren van een **lokale complementaire munt**. Totnes zet haar experiment met complementaire munt verder door 10.000 tweede generatie Totnes Pounds bij te drukken, en de eerste 2000 uit te geven in de startweken. Lokale munt versterkt lokale economie door het lekkende-emmer-syndroom te vermijden, waarin de rijkdom die binnen de gemeenschap wordt gegenereerd naar de grote economie "weglekt". Tot nu toe hebben 50 lokale bedrijven ervoor getekend om de pond als betaalmiddel te aanvaarden voor goederen en diensten.

Een transitie-initiatief streeft naar een meer gelocaliseerde toekomst, waar productie en consumptie dicht bij huis plaatsvinden. Waar fragiele aanvoerketens, die kwetsbaar zijn voor schommelingen in olieprijs en onbetaalbaar duur zijn geworden, zijn vervangen

door lokale netwerken. Waar de totale hoeveelheid energie verbruikt in bedrijven beduidend lager is dan de huidige onduurzame niveaus.

We staan nog maar aan het begin van de manier waarop we met bedrijven kunnen werken. Naarmate de verschillende transitie-initiatieven zich ontwikkelen, zullen we allerlei soorten onverwachte verbanden en manieren van werken naar boven zien komen. En dat is van wezenlijk belang, want een transitie-initiatief dat niet creatief en pro-actief met de bedrijfs wereld samenwerkt zal maar beperkt succes hebben.

Bewustmakingsfilms

In de juiste handen kunnen dit uiterst bruikbare instrumenten zijn. In de verkeerde handen kunnen ze de kijkers belasten met gevoelens van onheil en wanhoop, waardoor hun bereidheid tot actie vermindert.

Er zijn drie soorten films die de moeite van het vertonen waard zijn. De films die:

- het probleem uitleggen (zoals "End of Suburbia")
- inspiratie leveren voor oplossingen (zoals "Power of Community") - deze zijn wat dun gezaaid, hoewel we zelf aan het werken zijn aan "Transition - The Movie!" in 2007
- onze diepste verbondenheid met de aarde en met andere levensvormen met wie we de planeet delen weer tot leven wekken

Films - die ons weer met de natuur verbinden

Deze categorie wordt misschien best thuis bekeken met een paar goede vrienden. De licenties zijn bovendien meestal beperkter dan voor de andere categorieën.

Deze films verzamelen voorzichtig weer de ragfijne draden die alle leven op de planeet en alle levensvormen met elkaar verbinden. Zij helpen ook om het dominante antropocentrische gezichtspunt op deze planeet los te laten. Op een of andere manier doet het kijken naar een spin die een web weeft onder water, het helemaal opvult met lucht, om vervolgens haar prooi in de luchtbel te trekken en hem op te eten, sommige technologische prestaties van de mens absoluut verbleken. (MicriCosmos, verdeeld door Pathe in de UK)

De volgende lijst van films in deze categorie zijn sterk aanbevolen:

- MicroCosmos (beter zonder geluid)
- Baraka
- Koyaanisqatsi
- Winged Migration (aanbevolen door Rob Hopkins)
- Princess Mononoke (vooral favoriet van Stephan Harding van Schumacher College)

Films - over piekolie, klimaatverandering, economie, mogelijke oplossingen

Voor al deze films is het belangrijk een soort evenement te organiseren, in plaats van de film gewoon te vertonen. Dit is niet zo moeilijk - hier is het recept:

1. Geef persoonlijk een inleiding op de film door deze in de context te plaatsen van je hoop voor je gemeenschap.
2. Laat iedere aanwezige iemand aanspreken die ze niet kennen, en op hun beurt kennismaken en uitleggen wat hen naar dit evenement heeft doen komen.

3. Vertoon de film
4. Laat iedereen in tweetallen gaan zitten (bij voorkeur met iemand die ze niet kennen), en doe een actieve praat/luister oefening over hun indrukken van de film (dus de een praat 3 minuten terwijl de ander luistert, dan wisselen van rol). Je kunt wat richting geven door bv te zeggen "Vertel waar je je zorgen over maakt en dan hoe de film je weer hoop geeft."
5. Doe een V&A over piekolie en /of klimaatverandering - welke relevant is voor de film. Zorg dat je er iemand bij hebt die weet waar hij/zij het over heeft - hoewel het geen schande is om te zeggen "dat weet ik niet, maar ik kan het uitzoeken en het je laten weten".
6. Wees op je hoede voor de "ik ben alleen in de diepte van mijn angst" soort vragen - het zijn typische noodkreten naar begeleiding of verbinding en kunnen een publiek verlammen. Wat in een dergelijke situatie kan helpen is de angst van de betreffende persoon te erkennen en dan aan het publiek te vragen "of er hier iemand is die ergens in zichzelf veel angst voelt voor dit alles, gelieve dan je hand op te steken". Steek als eerste je eigen hand op... en hoop! Tenzij je een zaal vol ontkenners hebt, zul je zien dat er veel handen omhoog gaan. Vervolgens leg je uit dat het Transitie Model een plaats heeft waar mensen aan hun angsten kunnen werken en tot actie kunnen overgaan (dit wordt meestal opgevangen door de "Hart en Ziel" groep, wanneer die eenmaal gevormd is.

De aanbevolen films staan in de lijst hieronder.

Titel en details	Bespreking – door Rob Hopkins tenzij anders vermeld	Doem- gehalte ----- Oplossings- gehalte	Waar te krijgen ----- Licenties ----- Trailer	Productie- kosten ----- over VS/Europa
End of Suburbia: Oil Depletion and the Collapse of the American Dream ----- 2004 ----- 78 min ----- Canada	http://transitionculture.org/?p=146 <ul style="list-style-type: none"> o Wat ik goed vind aan EOS is dat het geen handig achterdeurtje openlaat om weg te glippen; het komt echt neer op geen olie, geen transportinfrastructuur, geen geglobaliseerde economie, niets, alleen lokalisering. Dat is toch duidelijk, nietwaar? Of ligt het aan mij? Ik vind dat de film het heel duidelijk maakt. o Ik heb vaak achteraf gezien hoe de vertoning van EOS in stadjes werkt als een katalysator voor allerlei dingen die volgen. 	hoog ----- laag	www.powerswitch.org.uk/order.htm ----- Van de film website: Je bent vrij om de documentaire zo vaak en voor zoveel mensen als je wilt te vertonen, zolang je er geen winst mee maakt en de DVD of VHS een origineel is. Het is ok om een kleine toegangsprijs te vragen om kosten te dekken of geld te verzamelen voor een non-profit groep. ----- www.endofsuburbia.com/previews.htm	hoog ----- VS
Peak Oil: Imposed by Nature ----- 2005 ----- 30 min ----- Noorwegen	Van het web: <ul style="list-style-type: none"> o In het algemeen is deze DVD moeilijk om naar te kijken - niet omdat hij saai is, maar omdat de kijker zich realiseert dat levensstijlen gaan veranderen. Samen met de globale opwarming zal onze consumentistische levensstijl over 50 jaar tot de legenden behoren. o Er worden concrete argumenten aangevoerd, die moeilijk te weerleggen zijn. Eenvoudig gezegd: als piekolie in feite waar is, dan zal onze huidige manier van leven - van het rijden met de auto tot het kopen van fruit in de supermarkt - nooit meer zijn zoals deze nu is. Tenzij je walgelijk rijk bent, zul je grote offers moeten brengen. o Deze DVD interviewt zeer gerespecteerde wetenschappers uit de hele wereld, maar vooral uit Europa. 	hoog ----- laag	www.powerswitch.org.uk/order.htm ----- Volgens PowerSwitch: Je bent vrij om de documentaire aan zoveel mensen en zo vaak als je wilt te laten zien, zolang het niet is om winst mee te maken en de DVD of VHS een origineel is. Je kan een bescheiden bijdrage vragen om de kosten te dekken of geld te verzamelen voor een non-profit groep. ----- www.powerswitch.org.uk/order.htm	gem ----- Europa

Titel en details	Bespreking – door Rob Hopkins tenzij anders vermeld	Doem- gehalte ----- Oplossings- gehalte	Waar te krijgen ----- Licenties ----- Trailer	Productie- kosten ----- over VS/Europa
Power of Community – how Cuba survived Peak Oil ----- 2006 ----- 53 min ----- USA	http://transitionculture.org/2006/04/28/transition-culture-presents-the-uk-premiere-of-the-power-of-community/#more-315 <ul style="list-style-type: none"> o Een prachtige en inspirerende film: o niet te missen. o de film heeft bij de première in de VS en Ierland tot uitbundige besprekingen geleid. o Nederlands ondertiteld 	laag ----- hoog	www.powerswitch.org.uk/order.htm ondertitelde versie: www.transitie.be : stuur een mail: info@transitie.be ----- Zwerffilm: betaling van €1 per toeschouwer: zie www.transitie.be ----- www.powerofcommunity.org/	gem ----- gelijk
Crude Impact ----- 2006 ----- 97 min ----- USA	http://transitionculture.org/2006/12/12/review-new-peak-oil-film-crude-impact/#more-550 <ul style="list-style-type: none"> o schuift duidelijk en hartstochtelijk naar voren dat we op of dichtbij de piek zitten, wat een overgang van historisch belang betekent. o is mogelijk te lang. Duurt meer dan 90 minuten, en hoewel ik hem erg graag wilde zien, betrapte ik me erop dat mijn ogen af en toe dichtvielen. o Er wordt niet veel gesproken over hoe ons leven eruit zal zien zonder olie, maar dat is niet de opzet van de film. Crude Impact richt onze aandacht niet alleen op onze afhankelijkheid van olie, maar ook op alles wat er gedaan is om vast te houden aan onze gewoonte. Als zodanig is het een zeer krachtig instrument voor onze pogingen om te breken met onze collectieve verslaving. 	gem ----- laag	www.powerswitch.org.uk/order.htm ----- Voor non-profits en andere organisaties die de film willen vertonen in een kleine groep van 50 mensen of minder, waarbij er geen toegangsprijs gevraagd wordt, vragen we \$115 plus de kosten van de DVD, die je online kunt kopen. Anders contacteer: screenings@vistaclarafilms.com ----- www.crudeimpact.com/page.asp?content_id=9587	hoog ----- US

Titel en details	Bespreking – door Rob Hopkins tenzij anders vermeld	Doem- gehalte ----- Oplossings- gehalte	Waar te krijgen ----- Licenties ----- Trailer	Productie- kosten ----- over VS/Europa
A Crude Awakening: the oil crash ----- 2006 ----- 85 min ----- Zwitserland	http://transitionculture.org/2007/02/07/film-review-a-crude-awakening-the-oil-crash/#more-586 <ul style="list-style-type: none"> o zeer onder de indruk, de beste uiteenzetting op film tot nu toe over piekolie o Crude Awakening houdt zijn blik puur op piekolie, en geeft een goed geargumenteerde, goed getimede en goed gemonteerde samenvatting van wat piekolie is en wat het voor ons allemaal zal betekenen. o Het is een film die de sensationele benadering vermijdt, en de feiten voor zichzelf laat spreken. Hij is niet expliciet over wat de gevolgen van piekolie zullen zijn, waardoor de kijker zelf de gedachtelijn in zijn/haar eigen hoofd kan volgen. 	gem ----- laag	Nog niet te koop; klik hier voor updates: www.oilcrashmovie.com/dvd.html ----- UPDATE 23-Juli-07: De verdeler in UK is Dogwoof Pictures. In de bioscoop uitgebracht op vrijdag 9-Nov. We onderzoeken samen hoe alle Transitiërs in de premiere te betrekken. ----- www.youtube.com/watch?v=Or-TyPACK-g	hoog ----- gelijk
An Inconvenient Truth ----- 2006 ----- 100 min ----- US	http://transitionculture.org/2006/11/17/a-review-of-an-inconvenient-truth/#more-530 <ul style="list-style-type: none"> o Wat deze film zo sterk maakt is dat hij het hele onderwerp begrijpelijk maakt voor de leek. Hij zou droog en saai kunnen zijn, maar hij is heel fascinerend. Hij is goed gemonteerd en getimed, ik moet zeggen dat ik op het puntje van mijn stoel zat. Als een film, bedoeld om de wereld te shockeren en in actie te doen schieten, is hij zeer sterk en hopelijk effectief. o Hij negeert piekolie (waarover hij sindsdien wel uitgebreid gesproken heeft), dat op veel van zijn voorgestelde oplossingen een grote invloed zou hebben. Hij behandelt niet echt de rol die het globale kapitalisme gespeeld heeft in het creëren van de puinhoop van Klimaatverandering. Zijn oplossingen suggereren dat alleen spaarlampen de planeet zullen redden, en dat onze auto's allemaal op biodiesel zullen kunnen rijden, maw business as usual in een lichtgroen kleedje. o Gore zet de zaak duidelijk uiteen, doet een beroep op het hart en eindigt met mensen te vertellen dat er nog steeds tijd is om de slechtste scenario's af te wenden. Dit alles doet hij op een briljante manier. 	hoog ----- laag	Overall! ----- Update Nov-07. Je moet je eerst aansluiten bij Filmbank, met een waarborg van £150. De huur is dan, zelfs voor niet commerciële vertoning, 75, met nog eens £15 verzendkosten. Filmbank kan bereikt worden op: 020 7984 5957/5958 www.filmbank.co.uk Echter, Paramount kan transitie-initiatieven toestaan deze film gratis te vertonen - we overleggen met hen. (Noot: in Mei-07 werd een gratis voorstelling voor 75 mensen in het gemeentehuis van Wolvercote door Paramount toegestaan) ----- www.climatecrisis.net/trailer/	hoog ----- gelijk

Titel en details	Bespreking – door Rob Hopkins tenzij anders vermeld	Doem- gehalte ----- Oplossings- gehalte	Waar te krijgen ----- Licenties ----- Trailer	Productie- kosten ----- over VS/Europa
Escape from Suburbia: beyond the American dream ----- 2007 ----- 95 min ----- US	Door de website van de film: <ul style="list-style-type: none"> o The END of SUBURBIA ging over de Amerikaanse manier van leven in zijn vooruitzichten als het tijdperk van piekolie aanbreekt. o Je vindt Rob Hopkins' weinig enthousiaste bespreking hier: http://transitionculture.org/2007/08/17/a-review-of-escape-from-suburbia/ o Verschillende commentatoren uit de UK vonden de persoonlijke verhalen weinig zeggend, en zijn nadruk op "vlucht uit" in plaats van "verander waar je bent" onrealistisch - er zijn gewoonweg niet genoeg plaatsen om "naartoe te vluchten". 	gem ----- laag	www.escapefromsuburbia.com ----- De film mag gratis vertoond worden op vergaderingen aan leden van non profit milieu en piekolie organisaties. ----- www.youtube.com/watch?v=J2y9BbNjLAY	hoog ----- US
Energy Crossroads: a burning need to change course ----- 2007 ----- 54 min ----- US	Door Mike Grenville van TT Forest Row: <ul style="list-style-type: none"> o Hoewel de film zich vooral richt op de Amerikaanse situatie, is hij ook elders relevant, en schetst een positief beeld van waar we staan en wat er gedaan kan worden. Van de website van de film: <ul style="list-style-type: none"> o Nu onze wereldbevolking en zijn honger naar energie dramatisch stijgen, zijn de uitputting van bronnen en globale opwarming vandaag de meest urgente problemen van de mensheid. o De meeste experts zijn het erover eens dat de globale piekolie productie, wanneer de vraag het aanbod overschrijdt, zal optreden binnen de komende 15 jaar en het hele systeem van onze geïndustrialiseerde wereld drastisch zal veranderen. o het is duidelijk dat we, om onze moderne zelfdestructieve samenlevingen te overleven, drastisch van koers zullen moeten veranderen, en wel zo snel mogelijk. o Wetenschappers en experts zijn het erover eens dat het gebruik van hernieuwbare energie, zoals zonne- en windenergie, gekoppeld aan een hogere efficiëntie en behoud, sleutelementen zullen zijn om onze levenskwaliteit te bewaren, en de weg te plaveien naar een duurzame wereld voor onze kinderen. 	hoog ----- hoog	www.energyxroads.com/buydvd.html ----- Politiek van publieke vertoning.: Het kopen van deze versie van de DVD met publieke vertoningsrechten (\$59.95) geeft jou en je organisatie het recht de film publiek te vertonen in een niet bioscoopsetting zo vaak als je wilt, zo lang er geen toegangsgeld gevraagd wordt. Deze educatieve DVD heeft een extra uur met bonusmateriaal, waaronder een 25 minuten durende documentaire uit 1974, gemaakt kort na het olie-embargo van 1973, uitgebreide interviews enz. ----- www.energyxroads.com/trailer.html	hoog ----- US

Titel en details	Bespreking – door Rob Hopkins tenzij anders vermeld	Doem- gehalte ----- Oplossings- gehalte	Waar te krijgen ----- Licenties ----- Trailer	Productie- kosten ----- over VS/Europa
Money As Debt ----- 2006 ----- 47 min ----- Canada	Door www.themoneymasters.com <ul style="list-style-type: none"> o Deze uitstekende, onderhoudende animatiefilm door grafisch artiest en videograaf Paul Grignon legt nauwkeurig gedetailleerd het magisch perverse op schuld gebaseerde geldsysteem van vandaag uit. Van Ben Brangwyn van het Transition Network <ul style="list-style-type: none"> o Moet door iedereen gezien worden. Legt eenvoudig en duidelijk uit hoe het bankieren groeide vanaf zijn vroegste begin tot zijn dominante vorm van vandaag. In feite zijn alle pogingen om duurzaamheid te creëren gedoemd te mislukken als ons geldsysteem niet hervormd wordt en de schuld/interest basis van onze economie niet opgeheven. Maakt dat je een lokale munt in de gemeenschap wilt invoeren! o Wordt misschien best gebruikt als instrument voor de mensen die in de Economische Werkgroep in je transitie-initiatief zullen meewerken. o Nederlands ondertiteld 	hoog ----- hoog	http://www.moneyasdebt.net/ ----- Van de uitgever: "koop een groothandelsdoos met 10 films, inclusief rechten. Organiseer een GRATIS (of met vrije bijdrage) publieke vertoning en verkoop ze als detailhandel" Volgens Ben kost een groothandelsdoos met 10 films met VOLLEDIGE VERTONINGSRECHTEN \$135 CAD (dat is ongeveer £55). Als je er 6 verkoopt voor de detailhandelsprijs van £10, heb je de kosten van de 10 eruit. Ik schat dat op een vertoning minstens 1 op de 12 mensen er een wil kopen. ----- http://www.moneyasdebt.net/ click Trailer	ok – er worden eenvoudige animaties gebruikt met uitstekende voice-overs. ----- relevant voor de hele wereld.
11th Hour (geproduceerd door Leonardo DiCaprio) ----- 2007 ----- Hele film ----- USA	Door een collega in de UK: Hier zijn een paar goede dingen: <ul style="list-style-type: none"> o het gaat niet allemaal over Leonardo, hij doet er niet veel in, hij laat de experts aan het woord. o het gaat niet alleen over globale opwarming en klimaatverandering, maar ook over ruimere duurzaamheidsonderwerpen o de film is verrassend scherp in zijn kritiek op bedrijven en de VS regering en zet een duidelijk vraagteken achter het idee van eindeloze economische groei. o de film slaagde erin filosofisch en diep in te gaan op de rol van de mens op aarde, en toch goed te volgen te blijven. o de film eindigde positief. Het eerste 2/3 deel van de film was zeer deprimerend, in het laatste 1/3 werd dit omgedraaid en de film eindigt vrij sterk. Een paar zwakke punten: <ul style="list-style-type: none"> o zeer Amerikaans gericht (Ik denk echter dat dit niet noodzakelijk een probleem vormt) o het 'wat kun je zelf doen' was misschien een beetje zwak. 	hoog ----- hoog	op dit moment alleen in de bioscoop te zien ----- wachten op details ----- http://wip.warnerbros.com/11thhour/	zeer hoog ----- relevant voor de hele wereld

Titel en details	Bespreking – door Rob Hopkins tenzij anders vermeld	Doem- gehalte ----- Oplossings- gehalte	Waar te krijgen ----- Licenties ----- Trailer	Productie- kosten ----- over VS/Europa
The Great Warming ----- 2006 ----- Hele lengte ----- Canada	Door Ben Brangwyn in de UK: Ondersteund door de US National Wildlife Federation Pro: <ul style="list-style-type: none"> o wijst op feedbackmechanismen zoals waterdamp - een gebied dat vaak over het hoofd gezien wordt o veel inspirerende mensen in plaats van een belangrijke hotshot politicus o een wijd zicht op de gevolgen over de hele wereld: landbouw, zeeniveaus, droogten, zelfs de Theems Barrière - een nogal angstaanjagend deel als je toevallig in het Parlement werkt. o Niet erg gericht op de VS Contra: <ul style="list-style-type: none"> o te veel nadruk op technologische oplossingen zoals "waterstof economie" en door de mens gemaakte "bomen" die koolstof uit de atmosfeer halen. o niet voldoende nadruk op het veranderen van onze onderliggende relatie met de planeet. 	hoog ----- gem	https://www.thegreatwarming.com/orderform.php ----- details vereist van de website re licensing ----- http://www.thegreatwarming.com/	zeer hoog ----- relevant voor de hele wereld
What A Way To Go: life at the end of the empire ----- 2007 ----- 123 min ----- Canada	Door Ben Brangwyn in de UK: Pro: <ul style="list-style-type: none"> o keiharde persoonlijke tocht door de ecologische nachtmerrie van de beschaving. Als je nooit Derrick Jansen of Ran Prieur hebt gelezen of "End of Suburbia" hebt gezien, dan kan dit een moeilijke film zijn om te zien. Als je anderzijds wel al op de hoogte bent, dan moet je deze zien. o behandelt veel onderwerpen - bespreekt het samengaan van piekolie, klimaatverandering, uitputting van natuurlijke hulpbronnen en het bevolkingsvraagstuk Contra: <ul style="list-style-type: none"> o weinig over oplossingen o bijna zonder hoop, ervan uitgaande dat de beschaving moet instorten voordat we een meer duurzame manier van leven bereiken - niet veel "transitie" gedachten. 	hoog ----- laag	www.whatawaytogomovie.com ----- kleinschalig publiek; licentie voor 1 vertoning is \$50 Pakket van 10 DVD's kost \$210 leenlicentie voor organisaties: \$197 ----- www.whatawaytogomovie.com/trailers/	zeer hoog ----- relevant voor de hele wereld

Titel en details	Bespreking – door Rob Hopkins tenzij anders vermeld	Doem- gehalte ----- Oplossings- gehalte	Waar te krijgen ----- Licenties ----- Trailer	Productie- kosten ----- over VS/Europa
Message in the Waves ----- 2007 ----- 123 min ----- BBC NaturalWorld 2007	Door Ben Brangwyn in de UK: Pro: <ul style="list-style-type: none"> o een prachtig gefilmd, inspirerend maar hartverscheurend verslag van wat plastic en afval doet met onze oceaan en het zeeleven, met vooral een blik op Hawaiï. o inspireerde Modbury om de plastic tas af te schaffen, spoedig gevolgd door vele anderen, inclusief China (misschien). Contra: <ul style="list-style-type: none"> o veel surfing en strandbeelden (sommigen zouden dat een bonus vinden!) o je zult nooit meer een plastic zak willen gebruiken (nog een bonus?) 	hoog ----- laag	http://www.megaupload.com/?d=7HNOTYWA ----- De BBC deelde de DVD uit tot ze op waren. Ze plaatsten de film op een duistere en zeer onbetrouwbare download server om gratis te downloaden. Ik slaagde erin hem eraf te halen en te zetten op onze snelle download server. ----- http://www.messageinthewaves.com/	zeer hoog ----- relevant voor de hele wereld
Manufactured Landscapes ----- 2007 ----- 90 min ----- Canada	Door James Samuel in Transition Waiheke Island, Nieuw Zeeland: "Deze film deed me naar adem snakken, in shock door het zien van de omvang en de schaal die de beelden toonden. Ik heb nog nooit zoiets gezien. Het begint met een glimp van ... het geïndustrialiseerde China. De film toont een andere werkelijkheid, eentje die tegelijk met die van ons bestaat, en waar we niet van gescheiden zijn, maar waar we deel van zijn en waar we toe bijdragen. De verhaallijn van Edward Burtynsky is kort en met tussenpozen - juist voldoende om sommige punten met elkaar te verbinden. En het gaat over piekolie.	hoog ----- laag	http://www.mongrelmedia.com/films/ManufacturedLandscapes.html ----- Nog geen licentie voor groepsvertoning beschikbaar. ----- http://www.youtube.com/watch?v=67j7JIEZpQ	zeer hoog ----- relevant voor de hele wereld

Transition Network

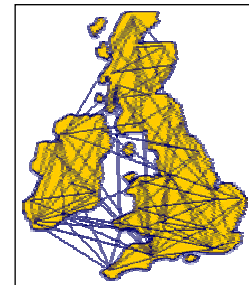
Parallel met de inspanningen in Totnes hebben we een nationale organisatie opgezet, het "Transition Network" om de transitie-initiatieven die uit de grond schieten in de UK en Ierland te ondersteunen.

De missie van de organisatie, met startfondsen van het Tudor fonds en de Esmee Fairbairn Foundation, is gericht op:

“het inspireren, aanmoedigen, ondersteunen, netwerken en trainen van gemeenschappen in hun proces van overwegen, beslissen, aanpassen en het in werking laten treden van het transitie-model teneinde een transitie-initiatief in hun plaats te starten. Het model moedigt gemeenschappen aan om piekolie en klimaatverandering recht in de ogen te kijken, de collectieve talenten van hun eigen mensen te bevrijden en betekenisvolle veerkracht op te bouwen (in antwoord op piekolie) en de CO2 uitstoot drastisch te verminderen (in antwoord op klimaatverandering).”

We maken allerlei materialen aan, trainingscursussen, evenementen, instrumenten & technieken, hulpbronnen en algemene ondersteuning om deze gemeenschappen te helpen. Het is kort dag en er is veel werk te verzetten - maar we gaan ervoor!

De organisatie is gevestigd in Totnes om dichtbij de plaats te zitten waar de belangrijkste vernieuwingen nu gebeuren. De visie voor transitie-initiatieven is een UK met veerkracht met het oog op de uitdagingen van piekolie, en dat zijn CO2-emissies drastisch verminderd heeft.

Om een idee te krijgen van de schaal waaruit deze taak bestaat, er zijn 11000 dorpen en kleine steden in Engeland en Wales alleen, samen met 60 grote steden en een groot aantal rurale gemeenschappen. Elk van deze zal de overgang moeten maken naar een manier van leven met significant minder energie.

We hebben collectief blijk gegeven van hoge niveaus van vindingrijkheid en karakter terwijl we langs de energiecurve omhoog klommen. Er is geen enkele reden waarom we deze zelfde kwaliteiten niet kunnen gebruiken om onze weg aan de andere kant naar beneden uit te stippelen. En in feite, als we op tijd starten en met voldoende creativiteit en inclusiviteit werken, zullen we ontdekken dat een lager energie leven een kwalitatieve verbetering betekent tegenover het huidige losgeslagen leven dat velen van ons leiden.

Conclusie

De drie actieniveaus - globaal (Kyoto, Oil Depletion Protocol en C&C) nationaal (verhandelbare energiequota's) en lokaal (transitie-initiatieven) - zijn veelbelovend om de mensheid door de grote energietransitie van de 21e eeuw heen te loodsen. Door samenwerking, coördinatie en een gunstige wind hebben we het potentieel om een meer vervulde, rechtvaardige en duurzame wereld te creëren.

De uitdaging bestaat erin een manier te vinden om pro-actief bergafwaarts te navigeren van de piekoliehellings, en tegelijkertijd acties te ondernemen om klimaatverandering aan te pakken.

Als soort zullen we de overgang maken naar een toekomst met minder energie, of we dat nu willen of niet. Liever op deze golf te surfen, dan erdoor overspoeld te worden.

Verder Lezen

Website links volgens datum van 20 juni 2007.

Over Community Transitioning

- Rob Hopkins “Energy Descent Pathways: Evaluating potential responses to Peak Oil”, zelf gepubliceerde MSc thesis, beschikbaar op: www.transitionculture.org/?page_id=508

Over Peak Oil

- Energy Bulletin
 - uitstekende Peak Oil handleiding: www.energybulletin.net/primer.php
 - nieuws over energie onderwerpen: www.energybulletin.net
- ASPO – Association for the Study of Peak Oil. De bron van veel gegevens en inspiratie, en waar het bewustzijn over piekolie begon.
 - www.peakoil.net/
- The Hirsch Report – gemaakt voor de VS regering in 2005. Ging bijna verloren, totdat het in 2006 bekendheid kreeg. Belangrijk vanwege zijn ondubbelzinnige oproep tot dringend optreden om de effecten van piekolie te verzachten.
 - www.netl.doe.gov/publications/others/pdf/Oil_Peaking_NETL.pdf
- David Strahan (2007) The Last Oil Shock; een overlevingsgids voor de dreigende uitsterving van de petroleummens. Uitgegeven door John Murray. Mogelijk het beste boek over piekolie en zijn gevolgen voor de UK. Ook up-to-date nieuws op: www.davidstrahan.com/
- Richard Heinberg – al zijn boeken.
 - The Party’s Over: Oil, War and the Fate of Industrial Societies
 - Powerdown: Options and Actions for a Post-Carbon World
 - The Oil Depletion Protocol : A Plan to Avert Oil Wars, Terrorism and Economic Collapse
 - Additionally, his essays on Peak Oil often appear on the Energy Bulletin website above.
- Hardcore Peak Oil site voor mensen die grafieken, data en complexe analyses willen. Verbazingwekkende onderzoeksniveaus. Soms een beetje te geeky: www.theoil drum.com

Klimaatverandering

- The Intergovernmental Panel on Climate Change – de meest gezaghebbende groep op het vlak van Klimaat Verandering
 - www.ipcc.ch
- Commentaar van klimaatwetenschappers op urgent klimaatnieuws:
 - www.realclimate.org

- Hadley Centre – het Met Office bureau voor onderzoek naar de potentiële effecten van Klimaat Verandering:
 - www.metoffice.gov.uk/research/hadleycentre/

Contact

Ben Brangwyn
Mede-oprichter Transition Network
email: benbrangwyn@transitionnetwork.org
telefoon: +44 5601 531 882
skype: benbrangwyn